

8 MAYIS 2010
panel
İTÜ TAŞKISLA109 NOLLU SALON SAAT 13.00

Tasarımda Açılımlar
Kent Kültürü ve Kimliği Tartışmaları

Peyzaj Mimarlığı
IV. Kongresi
14-17
8-11
2010

Kongre Öncesi Etkinlikler

İSTANBUL

Düzenleyen
TMMOB Peyzaj Mimarları Odası İstanbul Şubesi

Tel: +90 212 3450458 Faks: +90 212 3365700, istanbul@peyzajmimodasi.org.tr
Web: www.kongre2010.org #PekinKongre2010@peyzajmimodasi.org.tr

ARK|TERA

Panelistler
Dr. Deniz ASLAN
İ.T.Ü. Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Prof. Dr. Cemil ATA
Yeditepe Ü. Peyzaj Mim. Bölüm Başkanı

Prof. Dr. Aşlı BAYÇIN KORKUT
N.K.Ü. Peyzaj Mim. Bölüm Başkanı

Dr. Oktan NALBANTOĞLU
Bilkent Ü. Peyzaj Mim. Bölümü

Prof. Dr. Adnan UZUN
İ.Ü. Peyzaj Mim. Bölüm Başkanı

Mücella YAPICI
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi

Prof. Dr. Ahmet Cengiz YILDIZCI
İ.T.Ü. Peyzaj Mim. Bölüm Başkanı

PANEL: "Tasarımda Açılımlar-Kent Kültürü ve Kimliği Tartışmaları"

Bu kitap TMMOB Peyzaj Mimarları Odası İstanbul Şubesi tarafından Peyzaj Mimarlığı 4. Kongresi, Kongre Öncesi Etkinlikler kapsamında 8 Mayıs 2010 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen "Tasarımda Açılımlar-Kent Kültürü ve Kimliği Tartışmaları" konulu panelin kayıt çözümü ve katılan konuşmacıların bildiri metinleri kullanılarak yayına hazırlanmıştır.

Yayınlayan	:	TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Peyzaj Mimarları Odası E-Kitaplar Dizisi 2013/3
Yayına Hazırlayanlar	:	Ebru Umut Çetin – Bora Bayrakçı
Editör-Dizgi	:	Mustafa Artar
Kapak Tasarım	:	Mustafa Artar – M.Cemil Aktaş
İletişim	:	TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI Konur 2 sokak No:34/8 Kızılay/ANKARA
Telefon	:	0.312. 418 15 06
Belgegeçer	:	0.312. 419 64 27
Uluslararası Ağ Adresi	:	http://www.peyzajmimoda.org.tr peyzaj@peyzajmimoda.org.tr
ISBN	:	978-605-01-0489-9
Baskı	:	Odak Ofset Matbaacılık GMK Bulv. No: 32/C Demirtepe / Ankara Tel: 0312 230 02 49 Faks: 0312 229 34 33 info@odakofset.com

© Kitabın içerdiği bilgilerden panelistlerin kendileri sorumludur. Her hakkı saklıdır. TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Yayınları, Ankara

**"Tasarımda Açılımlar-Kent Kùltürü ve Kimliği Tartışmaları"
8 Mayıs 2010**

İstanbul Teknik Üniversitesi Taşkışla 109 Nolu Salon- İstanbul

İÇİNDEKİLER	Sayfa No
Program	II
Etkinlik Üzerine	III
Açılış Konuşmaları	IV
Panelistlerin Konuşmaları	1
Soru-Cevap ve Değerlendirme	69
Ekler	78

Program

Panel Yöneticisi:

Arzu Nuhoğlu
PMO İstanbul Şube

Panelistler:

Prof.Dr. Ahmet Cengiz Yıldızcı
İTÜ Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı

Dr.Deniz Aslan
İTÜ Peyzaj Mimarlığı Bl.

Dr.Oktan Nalbantoğlu
Bilkent Üniversitesi Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarisi Bl.

Prof.Dr.Aslı Korkut
Namık Kemal Ün. Peyzaj Mimarlığı Böl.Bşk

Prof.Dr.Cemil Ata
Yeditepe Ün. Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı

Prof.Dr. Adnan Uzun
İ.Ü. Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı

Mücella Yapıcı
Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

AÇILIŐ KONUŐMALARI

Arzu Nuhoğlu / Panel Yöneticisi

Bugün Peyzaj Mimarları Odası'nın 4. Kongresi Peyzaj Mimarlığı Kongre programında yer alan panelimizin açılışıyla ilgili buradayız. *Panelimizin konusu:* "Kongrenin açılımlar konusu" daha doğrusu "planlama, tasarım, uygulama ve uygulama konularında Peyzaj Mimarlığı mesleğinde yenilikçi yaklaşımlar, multi disiplinler çalışmalara cevap aramak ve peyzaj mimarlığı mesleğinin güncel durumunda yer alması gerektiği konum ve ilerlememiz için ya da durumumuzu stratejilerimizi belirlemek için bir arayış içindeyiz ve bunların tespitleri; pratikten, akademik çalışmalardan ve uygulamalardan gelen örneklerle birlikteliklerle sonuçları tartışarak daha ileriye nasıl götürürüz mesleğimizi, onu irdeliyoruz. Bu panelimizin konusu ise "Tasarım".

"Tasarımı da bugün, kent kültürü ve kimliği tartışmaları başlığı altında inceleyeceğiz.

Panelistlerimiz profili çok çeşitli ve çok değerli akademisyenlerimiz. Hepsinin akademik kimliği var, bunun yanında da hepsi uygulamada yer alan yılların tecrübesini mesleğimize aktarmış kişiler.

Birinci konuşmacımız Prof. Dr. Ahmet Cengiz Yıldızcı olacak. Ahmet Hocamız bize, tasarımı tarihsel bir bakış açısıyla ele alıp, kavramlar üzerinden bize bilgi verecek.

İkinci konuşmacımız Dr. Deniz Aslan. Deniz Bey hem mimar hem peyzaj mimarı kimliğini taşıyor. Deniz Bey de bize çok kültürlülük ve peyzaj tasarımcısı üzerinde bilgi verecek.

Üçüncü konuşmacımız Dr. Oktan Nalbantoğlu da bize "kent, mekân ve kültür konusunda" bilgilendirecek bizi.

Dördüncü konuşmacımız Prof. Dr. Adnan Uzun ise bize "hukuksal açıdan doğal kaynakların korunması kullanılması ve dengesi kapsamında bir değerlendirme" yapacaktır.

Beşinci Konuşmacı : Sn. Cemil Ata. *Altıncı Konuşmacı*; Namık Kemal Üniversitesi Peyzaj Bölüm Başkanı Prof. Dr. Aslı Baycan Kurt ise" kentsel dönüşüm kültürel kimlik ve Tekirdağ" örneği üzerinde bilgilendirecek.

Yedinci Konuşmacı ; Mücella Yapıcı, "ekoloji ve etik konusunda" bize açıklamalarını yaptıktan sonra değerlendirmelere gececeğiz. Panelimizi kesintisiz olarak götürmeyi planlıyoruz. Arka arkaya 15-20şer dakikalık konuşmalar şeklinde olacak. Ondan sonra soruları alarak tartışmaya açacağız.

Buyurun lütfen sayın Prof. Dr. Ahmet Cengiz Yıldızcı.

PANEL

Prof.Dr. Ahmet Cengiz Yıldızcı

Değerli panelistler, Saygıdeğer Meslektaşlarım, Peyzaj Mimarları Odası'nın İstanbul Şubesi'nin tasarımda açılımlar paneli için böyle bir teklif almak gerçekten mutlu ediyor. Mesleğe yıllarını vermiş, bu mesleğin İstanbul ayağının kurucularından biri olarak tabi bana tasarımdaki tarih konusunu açıklamak düşer diye böyle bir olguyu ortaya çıkardım ki bu sunumu da özellikle yürütücülüğünü yapmış olduğum doktora öğrencim Ebru Erbaş Gürler ile beraber yapmış olduğumuz çalışmalar ve daha bunların devamı da gelecek. O çalışmalardan örnekler sizlere sunacağım.

Öncelikle meslektaşlarıma üzüntümü belirtmek isterim. 1700 üyesi olan İstanbul Şube'nin bu kadar az sayıda bir katılımın olması gerçekten meslek adına çok üzücü bir olay. Tabi buraya gelenler için değil bunların iletilmesi çok önemli. Acaba burada meslektaşlarımızın hakkaniyeti mi demek lazım. Organizasyona hiçbir şey söyleyemeyeceğim. Çünkü değişik duyurular oldu. Belki panelin ilerleyen saatlerinde bu konuda neler yapılması gerektiğini belki sizlerden, ben ortaya koymanızı ben rica edeceğim.

Evet, peyzaj tasarım kavramının tarihsel gelişimi, olaya ilk çağlardan başladığımız zaman, biliyorsunuz peyzaj mimarlığı tarihine girdiğiniz zaman bize öğretilenler, bizim öğrettiğimiz İlkçağ Uygarlıkları'ndan başlar. Bütün sanat olsun, bilim dalları olsun, yerleşimler olsun İlkçağ'dan itibaren işlenmeye çalışılır. İlkçağ uygarlıklarına baktığımız zaman, milattan önce 8500 Mezopotamya'da toprağın işlenmesi tarımsal üretime geçiş ve daha sonra da yerleşim düzenine geçiş, işte bizim dış mekânla ilk uğraşlarımız olarak görüyoruz. Tabi dış mekânla uğraşı, doğayla uğraşı bir peyzajın uğraşları olarak görüyoruz. Daha sonra milattan önce 5000 ve 1950 Babil ve Asur Uygarlıkları'yla beraber ki

bunlardan önce Sümer Uygarlığı vardı ki Sümer Uygarlığı'nda biliyorsunuz Ziguratlar, tapınakların yedi kat üst üste gelmesi ve bunların her tepesinde de kutsal varlıklı anlam olduğu inancıyla Zigurat adını almıştır. Daha sonra, Babil ve Asur'un asma bahçeleri yine bizim konumuzla ilişkilendireceğimiz olgular olarak geçiyoruz. Tabi bu dönemde Mısır ve İran medeniyetlerine baktığımız zaman burada dinin de etkisiyle içe dönük bir yaşam görüyoruz. Tabii içe dönük yaşam dediğimiz zaman tabi burada ikliminde özelliklerini göz ardı etmemek lazım, dinin etkisi yanında. Mezopotamya ve Yunan medeniyetlerinde ise sosyal ve dışa dönük bir algı görüyoruz. Tabi ilk çağlara değindik.

İlk çağlardan sonra Ortaçağa geldiğimiz zaman İslam etkisindeki uygarlıklara bakıyoruz. İslamiyet etkisiyle o dönemde bize birtakım eserler bırakan İslam medeniyetinin bırakmış olduğu çevre düzenlemelerine etkisi olan Taç Mahal olgularını görüyoruz. Yine İslam etkisi uygarlıklarda avlu bahçeleri görüyoruz. Uzak doğu etkisi altındaki uygarlıklarda Çin ve Japon bahçelerinin çevrenin bir yaşam biçimi yaşamın bir parçası olduğunu ve çevrenin doğanın yaşam mekânının içlerine kadar sokulduğunu görüyoruz. Rönesans dönemi artık bir zenginliğin, şaşanın kuvvetin, gücün ortaya konduğu bir dönemi ortaya koyuyor ki; zaten bugüne kadar olan yapılaşmalarda neyi görüyoruz, Rönesans döneminde birden bire dini etkilerin çok kuvvetlenmesi ve bunların sanata, mimariye, resim sanatına yansımaları görüyoruz ve daha sonra bu etkileşimin çevre düzenleme Peyzaj Mimarlığı sanatında da daha sonra etkilerini görüyoruz ve Fransız sanatı Barok olgusu birden bire katlı simetrik düzeni daha düz mekânlara yansımaları ve Barok dönemi ve bu da yine kuvvetin gücün gösterimin şeklin hâkim olduğu bir çevre düzenlemeyi ortaya koyuyor. Tabi bu klasik sistemlerden, simetriden bıkan bir toplum başladı. Bunun öncülüğünü İngilizler ortaya koydu ve naturalist dönem dediğimiz doğal bahçe kavramı ortaya çıktı.

İşte Ortaçağ dönemindeki bu yaklaşımları biz birtakım anahtar kelimelerle ifade etmeye çalışıyoruz. Acaba Peyzaj Tasarımı'nın tarihsel gelişiminde, bu dönemin hangi anahtar kelimeler bize neyi ortaya koyuyor. İşte ilkçağlarda toprak, tarım, üretim, bahçe, avlu derken yapay peyzaj geometri formellik, botanik, topiari, agora forum, kamusal alan gridal alan, akslar buradaki anahtar kelimeler bize yukarıda yapmış olduğumuz zamanlamanın çağrışımlarını ortaya koyuyor. Biz bu anahtar kelimeleri her dönem için sizlere tekrar vurgulamak isteyeceğiz.

19. yy'a geldiğimiz zaman 19. yy.da gerçekten 1828 yılında Landscape of italy isimli kitabıyla peyzaj kelimesi resim sanatından birdenbire peyzaj mimarlığı terimi kelimesinin doğmasına neden olmuştur. Bu kitap sayesinde, peyzaj sadece manzara halinden mimarlık alanına geçişi ortaya koymuştur. Tabi yine 19.yy'da 1850 ve 1860 yıllarında, Housman'ın park ve ağaçlıklı yolları, Paris'te ki o yolların yapılması ve kesin kent içerisinde bahçe kavramından kent kavramına geçiş olgusunu ortaya koymuştur. Yine 1850 de Frederic Law Olmsted ki Peyzaj Mimarları'nın babası atası olarak tanımlanan 1857'de yapmış olduğu Santral Park yine Boston'daki metropoliten park sistemi ilk defa parkı bir mekân değil, parkı şehirciliğin bir parçası olarak ele almıştır Housman. Boston'daki yaklaşımlarında kentin içerisindeki bütün parkları birleştiren yeşil akslar yeşil sistemler ve buna Yeşil Gerdanlık Projesi adı altında birleştirmiştir.

Burada artık peyzaj mimarlığı mesleği, peyzaj bir manzara hali değil artık peyzaj bir mimarlığın temel taşı olduğunu ortaya koydu. Yine 1898'de Howard'ın Bahçe Kenti Hareketi de peyzajın kent boyutunda ele alındığı bir olgu olarak ortaya çıkmıştır. Burada anahtar kelimelere bakıldığında 19.yyda Barok, Housmann, ideal kent, pitoresk, ulu, sembolist, yine bahçe mimarlığı, bahçeden pamuk peyzajına geçiş, doğal park restorasyon, bahçe kent planlama gibi, yani bir mekân ölçeceğinden

bir kent ölçeğine kadar gelişen kavramların ortaya çıktığını görmekteyiz. 20.yy'a girdiğimizde artık 20. yya 1920-1960 dönemi modernizmin başladığı bir dönem olarak görüyoruz. Buradaki modernizm, kesinlikle öncelikle mimarlıkla, görsel sanatlarla başlamıştır. Resim sanatında başlamış ve mimarlıkta doruk noktasına ulaşmıştır. Bu modernizmin yarattığı sanattaki akımların peyzaj mimarlığı biraz geç de olsa bu konunun etkisi altında kalmıştır. Özellikle 1925'te Paris'te Uluslar arası Sanat ve Endüstri Fuarı'nın etkileri gerçekten modernizmin peyzaj mimarlığı ile olan ilişkilerini ortaya koymuştur.

Burada Gabriel Guervrekian Su ve Işık Bahçesi bu modernizmin ilk örneklerini sunmada ve yine Robert Stevens Beton Ağaçlarla tasarımı, peyzajın malzemelerinin sadece bitki olmadığını gösteren peyzajın sanat objeleriyle diğer yapısal malzemelerle yapılacağını gösteren yaklaşımlar ortaya koymuştur. Yine bu dönemde, Art Nouveau, Antony Gaudiu, De Stiji ve Arc Deco, Kandisky kübizm akımlarının öncüleri oldular. 1928'de Corbisie mimar, peyzaj mimarı, her konuda eserler veren bir sanatkar. Burada Villa Salo'yla peyzajın mimarının bir parçası olduğunu ortaya koydu. Peyzaj sadece görsel pitoresk bir olgu değil mimarının bir parçası. Yapmış olduğu villada peyzajın tamamen villanın içerisine sokmuş, katlara çıkarmıştır. Valter B. tabi bu dönemde Fransızların ortaya koyduğu yani Avrupadaki ve Amerika'daki akımlar Bahause bu olaylara çok geç başlamıştır. Bu olaylara yaklaşımı Valter B. ile başlamıştır. Yine 1937'de Thomas ? San Fransisco'daki Amerika ekolünden San Fransisco şehir bahçesi. Tabi bu dönemlerde Harward Ekolü çok baskın etkileyici bir karakter taşımıştır. Buradaki peyzaj mimarlarının çoğu Harward Ekolü'nden mezun olmuştur. Thomas Jorch, James Rosse gibi Harward'ın modern peyzaj mimarlarının öncülerinden olmuşlardır. Yine Cristofer Bornard modern peyzaj için bir bahçe. Burada bu dönemin en önemli özelliklerinden bir tanesi de 1956'da kentsel

tasarım kavramının ortaya atılmasıdır. Bu yine Harvard Üniversitesi'nin düzenlemiş olduğu bir kongrede ortaya çıkmıştır. İlk kez kentsel tasarım 1956 yılında ortaya atılmıştır. İşte artık peyzajın sadece ve sadece bir bahçe bir bitkisel mekândan çıkartıp kentin bir parçası olgusunu ortaya koymuştur. Burada modernizmle birlikte modern bahçe soyut bahçe, kamusal bahçe, peyzaj planlama, yeşil alan, Teras bahçe, kentsel gelişme, kentsel tasarım olgularının artık 20. Yydaki anahtar kelimeler olduğunu görmekteyiz.

1960-1990 post modern dönemi. Artık akımlar birdenbire bıkkınlık haline geliyor, insanlar farklı olguları, yapıtları ortaya çıkarma çabasındalar. İşte burada 1960-90 Postmodern Dönemi olarak adlandıracağımız bütün bunlar mimariden sonra gelen akımlar peyzaj mimarlığına. 1969'da Ian Mack Harg'ın bir eseri yayımlanıyor "Desert With Nature". Burada ilk kez ekolojik farkındalık yani tasarımın doğal çevreyle ilişkisi ortaya konuyor. Bu Postmodern dönemin de en önemli olgularından bir tanesidir. Tasarımla doğal çevre ilişkisi. İşte sürdürülebilir kavramlar artık bu nokta içerisinde geliyor. Bu dönemlerde Nature art yani arazi sanatı kavramları ortaya çıkıyor. Yine Image of the City derken kentsel tasarımla ilgili peyzaj bütünleşmesi ortaya çıkıyor. Kentsel Peyzaj nedir? Derken yeşil mimari, organik mimari, çevresel mimari olguları mimarların üzerinde durdukları kavramlar haline geliyor. Yine bu dönemde, Postmodern dönemde decostüriktivizm kavramını ortaya getiriyor. Bernard T. Paristeki parkta sergiliyor. Yine kentsel projelerin artması bu dönemde interspinal çalışmalara geçiş yine Sazak tiyatrosuna geçiş yeşil grubunun çalışmaları 1960-90 Postmodern döneminin eserlerine vurgu yapıyor. Burada anahtar kelimelere baktığımız zaman, "minimalist bahçe, kamusal peyzaj, çevresel tasarım, sürdürülebilirlik, sembolizm, alegori, geçicilik, arazi sanatı, yeşil mimari, peyzaj ile antegrasyon, eko

mimarlık, ekolojik tasarım, ekolojik koridor, katmanlaşma, kimlik genius, yeni kentçilik. İşte burada gördüğümüz gibi Ian Marc Harg'ın başlattığı bu olgunun döngüsünde ekolojinin peyzaj tasarımına girdiğini görüyoruz. 1990 ve sonrası olgulara baktığımız zaman artık bugün peyzaj mimarlığı, çevresellik, sürdürülebilirlik, organik mimarlık, mimarlık, kentsel tasarım, peyzaj mimarlığı inter disiplinler olma durumunu ortaya koyuyor. Teknoloji, kent, empristual peyzaj bunların yaklaşımları gerçekten tamamen farklı konseptleri ortaya koyuyor.

Alt yapı sistemleri burada 1990dan sonra giderek peyzaj konularının içine giriyor.

Endüstriyel peyzaj, düşey peyzajlar, hibritleşme, kentsel hafıza, peyzaj ile iyileştirme, peyzaj kentçiliği, olaylar, deneyimler, çevreselcilik, esneklik, kentsel yenileme, karışık kullanım kent gelişimi, işlevsel aktif peyzajlar, kesintisiz sürekli yüzeyler, yeni topoğrafyalar, hareketli topoğrafyalar. İşte bütün bu anahtar kelimeler bu dönemin ortaya çıkardığı ürünler olarak sizlere aktarabiliyorum. Evet 21. Yy ve güncel duruma baktığımız zaman artık peyzaj, mimarlık, kentsel tasarım ve planlama artık bir bütündür, birbirinden ayırmak mümkün değildir. Burada melezleşme ve bütüncül tasarım fikri yani tasarımda bu melezleşme olgusu tasarımın temelini oluşturduğu ve bir bütün olduğunu ortaya koyuyoruz. Artık bugün mimarlık peyzajı anlamakta ve yorumlamaktadır. Peyzaj da mimariyi şekillendirmektedir. Bu önemli bir olgudur. Peyzaj mimarı ve planlama sentezinde oluşan güncel hibrit dilinde uygulamaların hareketli, uyumlu ve esnek yeni peyzajlar oluşturmaktadır. Burada artık 21. Yy peyzaj mimarlarının anahtar kavramlarına baktığımız zaman, "iyileştirici peyzaj, sembolizm, kültürel peyzaj kültürlenmiş peyzaj, kentsel yüzey, yapay topoğrafya, sürdürülebilirlik, ekoloji merkezli yaklaşımlar, siber peyzaj/ sanallık ve peyzaj, kentsel dönüşüm, geçicilik/ geçici işler, kimlik- peyzaj ile kimlik

kazandırma, olaylar ve kendiliğindenlik- kentsel alanın anlık aktivitelerle ile şekillenmesi, zamansallık, tema, kamusal iç bahçe, çok işlevlilik/karma kullanım, peyzaj ile bütünleşme / uyum, (kentsel) deneyimler/deneyim sunma, hafıza – kentsel hafıza (yı aktif tutmak)

İşte bütün bu anahtar kelimeler, günümüz peyzaj mimarlığının tasarım kavramını ortaya koyan kelimelerdir. Bunlardan sizlere bazı kelimeler seçtik:

Melez(hibrit) dediğimiz mimarlık, peyzaj mimarlığı planlama ve kentsel tasarım vurgularındaki Yokohoma Terminali örneği.(Işıkları kapatabilir miyiz acaba?) Evet, burada Yokohoma Terminali'nde gördüğünüz gibi tamamen bir mimari olgu var, alt yapı var, mühendislik hizmetleri var ve peyzaj var. West B. 'nin Rotterrdam'da yapmış olduğu Shouwburgplein Meydanı. Burada da tamamen bir kentsel tasarım ve peyzaj tasarımı görüyorsunuz. Ponte Parodi (Parodi Köprüsü) İtalya'da Cenova'da..

"Sanatsal içeriğe" baktığınız zaman artık peyzajın da diğer sanatlar gibi bir sanat elemanı olduğunu gösteren bir sanat yine Dalga Tarlası, Cosmonogical Garden Charles Jenks'in yapmış olduğu. San Diego Çocuk Hastanesi, Los Angelesteki Getty Müzesi'ndeki ağaç sepetleri. Tematik yaklaşımlara baktığımız zaman, Chaumont Sur Loine 'dan Fransa'da her yıl yapılan, özelliği olan temalı bahçe sergi alanlarından. Gittiğimiz zaman kaos işleniyordu. Oradaki bazı tematik yaklaşımları görüyorsunuz. Yine tematik yaklaşımlardan Avenue 5, Expo 1992 Seville, İspanya'da. Seine üzerinde kaymak. Yine benim Bursa Botanik Park'ta yapmış olduğum tematik bahçelerden bir tanesi, bir Osmanlı bahçesi teması.

"Peyzaj ile Bütünleşme, İlişkilendirme", tabi bu da çok önemli yani kentin peyzaja girmesi, peyzajın kente girmesi mimariye girmesi. Burada Kadınlar Üniversitesi'nin Seul'deki yapılan bir binası. İstanbul

Hayvanat Bahçesi, benim Ahmet C. Yıldızcı, Selim Velioğlu, Mehmet Ali Yüzer ve Cengiz Giritlioğlu burada unutulmuş. Yine "Peyzaj ile Bütünleşmede" Haydar Aliyev Merkezi Zaha Hadid projesi ki peyzajını benim yaptığım, topoğrafyanın ve peyzajın bütünleştiği örneğin. Almanya Ulusal Bahçe Sergisi'nde Bir Pavyon Zaha Hadid'in. City of Culture (Kültür Kompleksi) Peter Eisenman Santiago'daki. Wales'te bir ev tamamen doğa içerisinde doğa ile bütünleşmiş bir olgu. Biraz öncesinde de bahsetmiştim. Eric Lambas gerçekten bu konularda çok değişik örnekleri vardı. Deniz Bey de o Stuttgart'daki o konferansa katıldı. Çatı Bahçe'nin konferansı. Orada Lambas'ı dinleme şansını elde ettik. Gerçekten çok güzel eserleri, peyzajla bütünleşen eserleri olduğunu gördük. Denia Kalesi Kültür Parkı. Igualada Mezarlığı, bu yine Barcelona'da gerçekten bu Enric Miralles'in yapmış olduğu bir olgu. Çok eğimli bir arazide peyzajla bütünleşen oradaki doğal taş alanlarıyla yaratılan ve mevcut servileri koruyan özgün bir mezarlıktı. Burada Barcelona Botanik Bahçesi de buradaki örneklerden bir tanesi yine buradaki çok eğimli bir alanda doğayla bütünleşen, peyzajla bütünleşen bir olgu.

"Ekolojik Yaklaşımlar, Sürdürülebilirlik"

Tabi bu kavramlar hep birbirinin içerisine girebilir. Bunları aynı kavram içerisine daha farklı şekillerde de koyabiliriz. Ama buradaki temel anahtar kelimelerin oluşması. Casa Verda (Yeşil Ev) tamamen yere kadar çatısının gelmiş olduğu mekânlar. Eden Projesi ki bildiğiniz gibi bir botanik bahçesi ve kapalı seralarıyla bir vadi içerisindeki bir botanik bahçesi. Madrid Sosyal Konutları, ekolojik yaklaşımla sürdürülebilirlik kapsamında ele alınan çatı bahçeleriyle önemli bir olgu. Aurland İzleme Terası . Yine Eko-Bulvar, Ecosistema adı altında Eko-Bulvar yol ağaçlandırmaları ve yol bulvarları şeklinde ortaya çıkan bir yaklaşım.

"Peyzaj ile İyileştirmeler"

Peyzaj ile iyileştirmelerde, New York'taki Yükseltilmiş Demiryolu eski demiryolunun peyzaj Highline Project adı altında ortaya konan bir peyzaj. Yine bir maden ocağının iyileştirmesi çalışması Yunanistan'dan. Yine peyzaj iyileştirmesi de Freshkills Lifescape James Corner'ın .

"Sembolizm"

Sembolizm dediğimiz zaman, Garden of Austuralia, Avusturalya'dan.Marta Schwartz'ın Whitehead Enstitüsü'ndeki bir iş bahçesi. Les Jardins de L'Imagineine Kathryn Gustafson'un Fransa'daki bir bahçesi. Yine Martha Schwartz'ın Jacob Javitz Plazası.

"Alt Yapı Sistemleri'nin Peyzaj Unsuru Olarak Değerlendirilmesi " nde gerçekten Las Palmas Yaya Köprüsü İspanya Kanarya Adaları'ndaki en önemli olgulardan biri. Bir de Ring Yolu.

"Deneyim Sunma" kavramlarından Melbourne, Enternasyon Square. Yine Exchange Square Martha Schwartz'ın yapmış olduğu, İngiltere'de.

"Geçici İşler" denince akla Christo geliyor. Biliyorsunuz Christo'nun Central Park'ta yapmış olduğu kapı kavramları geçici deneyimler olarak. Yine Green Screen adını vermiş olduğumuz Klein Dytham'ın Japonya'da yapmış olduğu çalışmalar. Çağdaş Sanatlar Müzesi önünde geçici bir yaklaşım.

"Peyzaj ile Dönüştürme" Las Palmas Kanarya Adaları, Seattle Sanat Müzesi olimpik heykel parkı, Hudson River Park bu da New York'ta.

"Düşey Peyzajlar", Ofis Binası Santiago'da, Hollanda Pavyonu Hannover'de Almanya'da, 3D Garden Hengela Hollanda 'da. Editt Tower Singapur'da.

"Çok Amaçlı Yüzeyler" çok işlevselliktedir. Delit Teknik Üniversitesi Kütüphanesi'nde. Yine Zaha Hadid'in yapmış olduğu Eusko Tren Genel Müdürlük Binası, Stuttgart İstasyonu.

"Hafıza"ya geldiğimiz zaman artık başka yaklaşımları görüyoruz. Frederic Schwartz'ın yapmış olduğu The Hoboken 11 Eylül Anıtı. Peter Eisenman'ın yapmış olduğu Berlin Memorial. Garden of Forgiveness Kathryn Gustafson. Diana Memorial Hyde Park'ta Kathryn Gustafson'un yapmış olduğu bir hafıza peyzajı.

"Zamansal Değişimler"

Gece gündüz mevsimsel Paris Plajı'nın değişimlerini sayabiliriz.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Dr. Deniz ASLAN

Herkese selamlar ben ilk defa Peyzaj Mimarları Odası bünyesinde herhangi bir şeye katılıyorum. Peyzaj Mimarları Odasının benim için korkutucu bir yanı var bazen şey hissediyorum "Müslüman mahallesinde salyangoz satmak gibi bir durum" oluyor. Ben aslında çok kültürlülük meselesinde moderniteyi çok önemsiyorum. Hocamızın aslında benim için de bir şans oldu böyle hızlı bir panaroma içinde. Özellikle en son getirdiği noktadan modernlik üzerinden belki gitmekte yarar görmek mümkün. Aslında modern çok büyük bir program. Altında birçok alt program var. Ne demek lazım Windows ortamı ama onun içine Photoshop'da koyuyorsunuz, Autocad'i de koyuyorsunuz. Yani her şey olabilir çok kültürlülük bağlamında modernite çok önemli bir yer. Bütün tarih için çok ayrı bir yerde duruyor. Çünkü modernle beraber artık konular daha önce okulla üzerinden giden felsefe modernite ile beraber alt kültürlere gidiyor. Konular artık tekil olmaktan çıkıyor. Bu nedenle peyzaj mimarlığı tırnak içinde dolaylı bakmıyor ya da sadece mimarlık, mimarlık aslında pek endişesini değiştirmiyor.

Mimarlık aslında hiçbir zaman binaya bakmıyor. Bazen böyle bir şey oluyor mesleki şovenizm kutusuna girdiğimiz zaman herkes kendi işini yapsın şehirciler, mimarlar binaları yapsın, peyzaj mimarları çevreyi yapsın. Değil aslında mimarlık biraz daha genel bir bakış stratejisi. Dolayısıyla aslında konuştuğumuz her şeye mimarlık diye bakıyorum. Burada mimarlık kelimesini tehlikeli ve ağza alınmaması gereken başımıza bir iş çıkartacak ya da bir odak gibi görmemek gerekir. Mimarlık zaten bu anlamda daha bir üst kavram gibi de bakıyorum. Burada yanılıyor da olabilirim ama benim de yaşadığım deneyimler üzerinden katılıyorum konuşmaya. Zaten peyzaj mimarlığına da ben şöyle çok basit bir tanım getiriyorum, peyzaj mimarlığı zaten karışık da bir konu birazdan şeyi de ekleyeceğim Ahmet Bey'e de katılmadığım

küçücük bir noktayı açacağım. Peyzajla buluşma konusunu açacağım sadece. Peyzaj mimarlığı zaten bir mikrokozmosun ortaya aslında bütün mimarlığın tümüyle bir mikrokozmozla uğraşiyor. Peyzaj mimarlığının ayrıldığı biraz böyle ayrıldığı yer olsa olsa çok daha fazla esnek bir alanda olması, inanılmaz çok materyalle uğraşma şansının olması, hani iç mekânda üç metre dediğimiz şeyin açık alanda bir nokta olması insan hızı, algısı inanılmaz bir panorama olması peyzaj mimarlığını bir alt program olarak kendi içine baktığınız zaman inanılmaz devingen, inanılmaz çok kültürlü bir konu olduğunun altını çizmek istiyorum. Aslında bu çokkültürlülük eğitimle de ilgili olmak zorunda.

Burada eğitime de sıçrama yapmak lazım. Yani mesela şimdi biz mono kültürel bir eğitim yapıyoruz. Oysa permakültüre geçmemiz lazım. Yani mono kültür biliyorsunuz öldürücü bir şey, yok edici bir şey. O yüzden bir kere bu çok kültürlülük aslında üniversiteden başlayan bir şey olmak zorunda. Eğitimin dönüşmesi gerekiyor. Türkiye’de aslında birçok deneme yapıldı ancak ben bu şeyin çok yeterli olmadığını düşünüyorum konuyu şeye getirmek de istemiyorum bu işte mimarlık fakültelerinde olmalı bilmem nerde olmalı falan değil her yerde olabilir hiçbir şeyi yoktur bunun sadece kendimize benzeyeni de içimize almayı bilmeyi becermemiz gerekir eğitimde dolayısıyla eğitimin direktif vermemesi gerekiyor.

Öğrencinin kendisini değişik alanlara o çok kültürlü alana dahil etmesini sağlamanın yollarının aranması gerekiyor. O yüzden de eğitim kadrolarının çeşitlenmesi gerekiyor. Eğitim ortamlarında ciddi bir çeşitliliğe ihtiyaç var. Eğitimin müfredat eğitiminden informal eğitime geçmesi gerekiyor. Dolayısıyla eğitim ortamındaki herkesi çok farklı kimlikler tanışmasını sağlamak gerekiyor. Şimdi bu kimlikler üzerinden çok kültürlülük konusu olabilir. Dolayısıyla o zaman şöyle bir şey çıkmıyor. Şimdi bitirme ödevlerine baktığımızda herkesin ayı şeyleri

yaptığı, yarışmalara baktığımız zaman herkesin aynı şeyleri yaptığı, jürilerin hep aynı olduğu, konuların hep aynı geçtiği. Mesela ben şey Mimarlar Odası'nın yayın şeyini eleştiririm. Ama biraz geçmişe gidince özellikle bütün konuşmalarım ve yazılarımda da vardır. Biraz nostalji olduğundan da olabilir bu hani ilk peyzaj mimarlığı şeylerimiz vardır saman kağıdından. Ankara Üniversitesi'nin çıkardığı çok güçlüdür o mesela yayın olarak çok güçlüdür. İçinde böyle hiç ıvır zıvır resim yoktur çok okunaklı bir şeyi vardır. İçinde de yok yoktur. Herkes yazı yazmıştır. Ne mimar ayrımı vardır, ne felsefeci ayrımı vardır. Baktığımız zaman hala büyük mihem sahibi. Halen öğreniyorum, geri dönüp okuyorum. Çünkü yeni kaynaklarda buna ulaşamıyorum. Bu da birçok kültürlülük kaybı diye bakıyorum. Çünkü baktığınız zaman bir format var, bir jargon var. Aslında peyzaj mimarlığında piyasa bunu bekliyor zaten. Bitkiler dünyası içinde ağaç bilmem ne falan filan. Böyle bir tür adını da tam koyamadığım fakat sıkıştırılmış olduğunu düşündüğüm bir alanın içine itiliyor. Aslında bunu Odanın çözmesi lazım yani bu böyle içine çökmüş olan durumdan tam tersi her yere uzanan bütün bu konularla buluşan. Hani şey değil peyzaj mimarlığının kurtarımı, peyzaj mimarlığının aktörlüğünü tanıtalım falanın ötesinde tam tersi peyzaj mimarlığının uzandığı yerleri keşfedelim.

O kadar çok yere uzanıyor ki peyzaj mimarlığı, inanılmaz bir alan. Böyle bir alan çok ender herhalde var, inanılmaz hakikaten. Dolayısıyla bu çoklu ortamı besleyip yine altını çiziyorum, meslek erbabının ötesine geçmek lazım. Bu da yine bence tırnak içinde Mimarlık Odası üyesi şeyinde konuşmadığımı herkesin bildiğini zannediyorum. Tırnak içinde bir tür mimarlıktan bahsediyorum. *Niye üye değil misiniz? Mimarlar Odası'na üye değil misiniz?* Üyeyim, üyeyim. Ama sevilmeyen bir üyeyim. Dolayısıyla bu gezinme alanlarının çoğalmasa çok çok kritik gözüküyor.

Şimdi şey konusuna gelince benim sıkça yazdığım bir şey var, yani aslında ben genelde tartışma olsun diye böyle atıp tutup bir sürü yere yazı yazıyorum. Bazen de hakikaten bana kızıp mail falan atanlar var. Mesela en son yazdığım şeylerden biri İTÜ'de Peyzaj Mimarlığı Eğitimi Orman Fakültesi eğitimine döndü demiştim. İki taraftan da kızdılar. Mesela mimarlar önce çok sevindi. Sonra yazının başlığını değiştirdim, peyzaj mimarları sevindi. Şey açısından yazıyı şöyle yayınlamıştı: Mimarlar peyzaj mimarlığından anlamaz. Benim o söylediğim şeylerden şöyle bir yorum çıkmış. Sonra o yazının aslı o değil.

Eğitim, peyzaj mimarlığı eğitiminde hoca dediğimiz kişi öğrencinin elini ayağını bağlamaz idi, öğrencinin önünü açar, yolunu kesmez. Yolunu keserse o tasarım hocası olmaz demeye çalışmışım. Peyzaj mimarlığında yol nasıl olabilir diye. Bizde şey oluyor takım tutar gibi hani Galatasaray Fenerbahçe gibi. Herkes hemen takım tutmaya çalışıyor. Benim söylediğim şey daha global bir şey. Daha büyük ölçekte. Daha dışa dönük, iç bükey değil dış bükey. Öyle bir forma dönüşmeyi becermemiz lazım. Bu konu önemli. Peyzajla buluşma kelimesi benim sıkça reddettiğim bir kelime. Hocamız aslında tarihsel süreç içinde bu konunun bittiğini parantez içinde söyledi bence. Son on sene içinde de Architects Landscape kelimesi ile de bitmiştir. Bugün artık mimarlar peyzaj mimarı aramıyor. Peyzaj mimarları mimar aramıyor. Yani böyle bir durum yok. Yine belki şunu söylemek istiyor olabilirim. Peyzajlandırılabilir burayı, hadi buranın peyzajını yapalım, böyle bir durum yok, bizatihi kendisi peyzaj zaten bütün bu durumun. Bu konuştuğumuz konu tüm bu paketin üst şeyi mimarlıktır diyorum ya aynı anlamda aynı duruşta aynı şeyi söylüyorum. Bu durumun bizatihi kendisi peyzajdır. Bugün konuşulan konu budur. Bütün bu durumun kendisi peyzajdır. Rollerimiz değişebilir. O da apanetlarımıza bağlıdır roller yani

yeterliliğimize bağlıdır vs. Öte yandan artık hibritler dünyasında yaşıyoruz. Dolayısıyla bu çok kültürlülük bu anlamda da çok önemli.

Hibritler çok katmanlı bir ortam demek, sadece üç zamanlı, dört zamanlı okumaları içermeyen çok zamanlı çok aktörlü okumaları çağıran okumalar demek. Bu nedenle bir peyzaj mimarının kafasında işe başlarken ne yürüme yolu, ne pergola ne bilmem hani böyle alıştığımız şeyler var ya sihir terası bilmem ne falan, su oyunları bilmem ne. Onlar peyzaj mimarlığı değil ki zaten. Yani dolayısıyla bir kere konunun dışında onlar bir yerde, onlar motif için süsü falan olabilir. Esas kendisi onun arka plandaki üst boyuttaki düşüncesinde, yani felsefede biraz daha şey yaparsam kuramında yatıyor. Şimdi bizim peyzaj mimarları olarak bence aslında mimarlar olarak da öyledir de mimarların biraz daha tecrübesi var Türkiye'de.

Genel olarak eksiklerimiz Türkiye'de kuramdır. Kuramsız aslında bir şeyi oluşturabilmek, tartışabilmek mümkün değil. Dolayısıyla kuram çok kritik bir konudur. Eğitimde aslında çok öne çıkması gereken bir konu. Kuram tasarımcı için çok önemli bir şeydir. Kuram rotayı çizen bir şeydir. Ama kuram da şey demek değil, dogmatik sloganlar listesi ve check list yapıp onu da yapayım bunu da yapayım anlamında bir şey değil tabi. Kuram sürekli yeniden üretilen her tasarımcının her konuya girdiği zaman bütün bu paketi yani bütün bu evrensel paketi bu da yani binlerce yıl geriye gidiyor, binlerce yıl ileriye gidiyor Fütüristik bir dünyada da kurulu değil. Çok geniş bir konu, bütün bu paketi evirip çevirip tartışıp yenilemesini yani her söylediği sözün yeni olmasını, bireysel olmasını modern insan yani bireysel söz söyleyen insandır. Bütün bu çok kültürlülüğün yanında yani çok alan her noktadan alan pikselize olmuş bütün bu durumun her noktasına girip çıkan sızan fakat sözü olan yani söyleyecek sözü olan, bireysel sözü olan bir adam.

Dolayısıyla çok kültürlülük aynı zamanda bireyselliği güçlendiren bir şeydir. Çok bireyselce bir şeydir. Dolayısıyla biraz böyle yüz maceraya atılmamız lazım. Mesela ben şimdi biraz önce şeyi okudum demek ki uzun zamandır arkada böyle bir şey var odanın tarifeler bölümü var. Şimdi tarife öyle yaparsanız, peyzaj mimarlığı gelişmez ki, neler var hatırlamıyorum. Yol kenarı ağaç dikme 0.7, sıfır nokta, çalı bilmem ne dikme, çim alanı bak mesela artık bugün çim alanı, bundan yedi yıl sonra çimden bahsedecek adam kalacağını zannetmiyorum belki de yanlış söylüyorum ama inanıyorum ki mesela ben artık çim kelimesini yani kusura bakmayın çim istiyorsanız komşuya gidin diyorum. çim alan tasarruf yapmak diye bir şey var orada 0.8 yani bu işi bu kadar küçük bölmek lazım demek istiyorum. Konumuz ağaç dikmek, çalı dikmek, sert yapı yapmak falan değil. Konu bir mikrokozmosu hayata geçirmek yaratmak falan. Yani buralarda geçen bir şeydir. O yüzden biraz bence çıkış yolları bulmak lazım, çıkış yolları da bence şey çok work shop yapmaktır. Çıkış yolu work shoptur. Yani enformal buluşmaları cazip hale getirmektir. Bu da güzel bir buluşma bence, hoş bir buluşma yani hızlı bir araya geldi herkes bir deneyimdir. Ama mesela biz Türkiye'de her şeye güleriz. Yani work shoplara belli bir yaştan sonra kimse gelmez. Gençler gelir, büyükler gelmez. Onlar bilir zaten. Hocalar, hiçbir work shopa katılan hoca görmedim. Yani öğrenci olarak ama yurtdışında çok gördüm. Yani bir kere bu bizim bir sarsılmaya ihtiyaç yani bir sarsılıp toparlanmak lazım. Her konuda böyledir, Türkiye için konuşuyoruz zaten. Ama peyzaj mimarlığında biraz kendi kalıplarının dışına çıkıp artık sembolizması olan bir ses üretmek gerekir diye düşünüyorum.

Hocamızın mesela gösterdiği örneklerin çoğu peyzaj mimarı şeyi de değildir. Öte yandan hepsi peyzaj mimarı işidir. Tam anlamıyla peyzaj mimarı işi dört beş kişi vardı tüm bu pakette. Ama bu adamların hepsi ciddi peyzaj mimarlarından destek almıştır bilmem ne yapmıştır onu

yapmıştır bunu yapmıştır. O mimarlığın başlangıcıyla o şey bitmiştir. Eğer o projeleri görürsek başka projelerden aslında yola çıkmak lazım peyzaj mimarlığını daha iyi anlatmak için. Çünkü mesela o hibrit olarak verilen örneklerin birçoğu aslında kendi kabuklarının doğaya dönmesi aslında bir cephe tasarımıdır bir kabuk tasarımıdır. Ama öte yandan bu alan inanılmaz önemli bir alandır. Aslında yanlış rotadan girdiğimin de farkındayım şimdi nasıl geri döneceğimi bulmam lazım. Söylemeye çalıştığım şey şu bu hibritlik aynı zamanda hepimizin birbirimizden alışveriş yapmasını gerektiriyor. Yani dorudan doğruya bu iş belli bir ismin işi değildir. Belli takımların işi, yani oradaki isimlerin çoğu büyük takımların işidir demek istedim aslında. Ama mimari kurgu önemli bir kurgudur.

Kurgu denilen şey önemlidir. Bu yüzden o mimarlardan alınabilir. Kurgusu çünkü bu konu üzerine gelişmiştir. O yüzden saf peyzaj mimarının dediğimiz işlerde kurgunun çok yüceltilmesi gerekiyor ve güçlenmesi gerekiyor. Bir de bu copy paste dünyasından bir kopmanın yolunu bulmak lazım. Çünkü şey o da bizi kıskırtıyor o iyi örnekler bilmem ne falan. Biraz özgün kelimesi, Ben Türkiye'deki en özgün tasarımcı peyzaj mimarının Ata olduğunu düşünüyorum. Yani delidir, delidir diyeyim yani öyle denir olsa olsa yani derdi olan sözü olan, arkasından giden ben böyle sıkça telefon eder, eleştiririm falan. Onun cevabını veren öyle bilmem ne adamdır. Yani bunun gibi buradaki herkeste de o karakter var zaten. Ama biraz çılgınlık yapmak lazım, çılgınlığımızın sayısını artırmak lazımdır. Bu da bence öğrencilikte olabilecek bir şey aslında bu duygu öğrenirken olur.

Üniversitelerin çılgınlaşması lazımdır. Bunun bence Orman Fakültesi de bunu yapmalı, Mimarlık Fakültesi de bunu yapmalı. Bilkent akıllılık yapıp Tasarım Fakültesine Peyzaj Mimarlığı dediği için böyle paketin dışına çıkmış. Herkes bu çılgınlık şeyini artırmalıdır.

Bir önemli şey de ya bu çok kültürlülük adına önemli bir şey yazmak gerekiyor. Biz tasarımcılar yazmayan adamlarız. Yani kaçıımızın yazısı var düşünün yani, yazmayan adamlarız. O yüzden bir kere yazı çok önemli, önemli bir sızma yaratıyor. Yazıyı sadece meslektaş okumuyor. Öte yandan yazmak bambaşka bir boyut, şuraya geliyorum, kuram kadar eleştiri de önemli bir boyuttur. Bizim mesleğimizin eleştirisi yok mesela. Eleştirisi olmayan bir tasarım alanı yok dünyada. Eleştirel boyutta soyutlayabilen, eleştiri bir soyutlamadır, yeniden bir soyutlamadır. Tasarım bir soyutlamadır ve nesnelleştirmedir imalatıyla beraber mimarileştirmedir. Yazı da bir soyutlamadır. Tekrar düşünceler dünyasına geri dönmektir. Bence biraz bu konular üzerine eğilmemiz lazım. Bence eğilecek yer burada üniversitedir. Mimarlar Odası da Peyzaj Mimarları Odası da bütün odalar aynı zaten aslında biraz Türkiye'deki kötü odalardan örnek alıp oda denen sevimsiz ben yani kimse kusuruma bakmasın ben bunu genelde de söylüyorum yani biraz neşeli, doğru bilgiler üreten ya şu koca İstanbul'da dünya kadar proje yapılıyor, nasıl yapılıyor. O kentsel tasarım projeleri bilmem neler falan nasıl yapılıyor çok merak ediyorum. Mesela burada biraz böyle konuları kıskırtmalı, küçük denemeler yapmalı, gidip başkana sormalı, ulusal, uluslararası bence çok katılımlı şeyler yapmak lazım. Dışarıdan insanları çekmek lazımdır. Mesela ben bir şeye katıldım anarşik bir peyzaj tasarımı işine katıldım. Tohumlama, tohumları atıyorsunuz her yerden tarımsal sebzeler, meyveler fişkiriyor. Gayet de hoş bir şeydi. Hoş olmasının yanında çocuklar, gençler, ev kadınları bilmem neler, çok insanın ilgisini çekti. Mesela bu da peyzaj mimarlığı adına bir başlangıçtı. Bu tür şeyleri yapmak lazım. Başka şeyler de yapılabilir. Yemek yapılabilir mesela. Peyzaj mimarlığıyla yemek yapmak çok bence birbirine yakın şeyler diye düşünüyorum. Buradan hareketle bir konu alanı yaratılabilir. Yani o kadar çok oynanacak alan var ki peyzaj mimarlığı için.

Ben yine altını çiziyorum. Çok disiplinlilik başka bir şey, çok kültürlülük başka bir şey. Çok kültürlülük yani inanılmaz şey bakıyorum her bireyin her peyzaj mimarının birbirinden farklı konuşma yeteneğinin olduğu bir yeri ben çok kültürlülük olarak algılıyorum. Kimsenin kimseden bir korkusunun olmadan rahatça, cesur ve yeni sözler söyleyerek yani hiç bitki kullanmadım çok iyi peyzaj mimarlığı işi yaptım diyebilmek de gerekebilir tam tersi yani her defa ayrı şeyi yaptım bu da şahane bir yorum demek de mümkün. Şeyin olması önemli, duruşlar önemli. Bunu yapmam, toplu konut da neymiş yani? Toplu Konut Peyzajı diye üniversitede proje bir ders açılıyor. Bunu ben algılayamıyorum. Toplu konut zaten kendisi bir şey. Böyle bir şey üstlenilmeyebilir. Onun yerine inanılmaz enteresan konular var kent içinde. Yani bu kadar.

Teşekkür ederim.

Dr. Oktan NALBANTOĞLU

Kent kültüründen bahsetmek istiyorum aslında kentler de çok kültürlülüğün merkezi. Bütün kültürleri içinde barındıran çok önemli bir mekân. Şimdi böyle olunca biraz da ben peyzaj mimarlığını artık son yıllarda parsel ölçeğinden, bahçe ölçeğinden uzaklaştırıp kentin konusunda endişelerle kentte neler oluyor? Kent dediğimiz şey nedir? Yaşam alanı dediğimiz şey? Ne oluyor? Nasıl yaşıyoruz? Nasıl yaşamalıyız? Bu mimarlar neler yapıyorlar? Acaba gerçek mimarlık dediğimiz şey gerçekten bu mu gibi? Biraz soru işaretlerini havalara atmak, onları bazılarını toplayıp zaman zaman farklı cevaplar vermek adına, çok farklı düşüncelere sokmak istiyorum aslında. Böyle bir benim de ciddi peyzaj mimarlığıyla ilgili çok çılgınca düşüncelerim var. Ben de farklı düşünüyorum. Ama bu farklılığı bu süreci nasıl işleteceğiz? Bu kabuğumuzu nasıl kıracağız gibi de fikirler üretmeye çalışıyorum. Zaman zaman umutsuzluğa düşüyorum. Zaman zaman enteresan örnekler gördüğümde oluyor galiba dediğim durumlar da oluyor. Ya bu nedenle bu biraz aslında ilginç bir deneyim bizim yaşadığımız süreç, hayatımız.

Mesleğimizin içinde bulunduğu durumların hepsi farklı deneyimler aslında. Bu deneyimlerden bir şeyler çıkarabiliyor muyuz buna bakmamız lazım. Bu çıkarımlarımızı demin Deniz'in de söylediği gibi yani bir yayına dönüştürebiliyor muyuz? Bunu paylaşabiliyor muyuz yoksa bizim fikirlerimizle birlikte bunlar yok olup gidecekler mi? Öyle olursa o zaman bu şeylerdeki kopuklukları kara delikleri nasıl kapatacağız? Bunların hepsini düşünmek lazım.

Şimdi bu kent kültürü dediğimiz zaman aslında çok kültürlülükle beraber çok çeşitli yaşam kesitlerinin bir araya getirdiği birikimler söz konusu. Bu birikim de maalesef bir anda oluşmuyor. Yani buraya biriktirelim burada bir kent kültürü oluşsun diyemiyoruz. Bunun bir olgunlaşma sürecine

ihtiyacı var, zamana ihtiyacı var. Yani bu olgunlaşma süreci içinde farklı mesleklerin bu işle ilgilenen kişilerin, bu süreci çok iyi izlemeleri, anlamaları ve yorumlamaları gerekiyor gibi geliyor bana. Öyle olunca da farklı bir görgüye ihtiyaç var. Yani bu yine gerçekten bence de ciddi anlamda eğitime dayanan bir süreçtir bu görgü meselesi. Bu eğitimi farklılaştırmak tabii ipin ucunu da kaçırmamak gerekiyor bir taraftan tabii bunun da bunun belli bir sınırlarının bana göre olması gerekir ama o sınırları nereye kadar geliştirebiliriz nereye kadar zorlayabiliriz onun içeriğine bakmak gerekiyor.

Şimdi bu çok kültürlülük, kentte yaşamak, kentli olmak çok önemli iki terimdir bu. Kentli olmakla kentte yaşamak yani ben kentte yaşıyorum aslında bakarsanız bugün için metropollerde yaşayan nüfusun yarısından fazlası henüz kentli değil sadece hasbelkader gelip kentte yaşıyorlar. Çünkü henüz kentlileşememişler. Bunların kentlileşebilmeleri için torunlarını falan beklemeleri gerekiyor. Torunlarıyla beraber kentlileşebilecekler, kente sahip çıkacaklar. Yani bu hemşerilik dediğimiz meseleye ben buranın hemşerisiyim dedikleri anda itibaren aslında o kentin sahibi olacaklardır. Kentin sahibi olduğunda kente sahip çıkılır ancak. Kendinizi oraya ait hissettiğinizde. Çünkü biz rüzgâr gibi oradan oraya savruluruz yani bizim genlerimizde aslında göçebelik var. Yani bir türlü kentlere tüm köklerimizle birlikte sarılamayız. Yani bu göçebelik de bugün gördüğümüz kentlerdeki mekân kültürü üzerinde çok ciddi bir endişe oluşturmaya başlıyor. Yani bir türlü kentleşemiyoruz. Şimdi bu kentleşemediğimiz ortamlarda, Kentli olamadığımız ortamlarda bize birtakım planlar dikte ettiriyorlar. Yani bununla ilgili bir imar planı yasası çıkartmışlar. Bu imar planı yasası enteresan bir şekilde Türkiye'nin her yerinde aynı şekilde uyguluyoruz. Birkaç tane farklı örnek, Bodrum belki biraz onun dışında tutulabilir. İşte kendine ait farklı yapı kuralları dizini var. Ama onun dışında işte üç sağdan beş ön arkadan çektim bir tane

binayı oraya oturttum ettim falan filan hangi coğrafyada olduğunuz, nasıl bir kültüre sahip olduğunuz hiçbir şekilde fark etmiyor. Size o elbiseyi giydirecekler.

Şimdi durum böyle olunca devlet eliyle, kamu eliyle diyeyim size, kamu eliyle kentli olmaya zorlanıyoruz ama bir türlü kentli olamıyoruz veya oluşturulan o mekânların içinde kendimizi kesinlikle o mekanın içinde o mekana ait hissetmiyoruz. Bu kamu eliyle bilinçli olarak oluşturulmuş olan bir imar yasasıyla kentlilerin üzerindeki bir kara bulut. Diğeri de marjinalleşme.

Nedir işte özellikle 1950'lerde yaşanan göçler şunlar bunlar kentleri perişan ettiler, kent mekânlarını öldürdüler. Bu marjinalleşme o kadar kötü boyutlara vardı ki kentlerin merkezlerini kaybetmeye başladık. Kentlerin merkezlerini kaybetmeye başladık, hemşeriliği yok ettik. Herkes işte göçebe olmaktan ötürü de geldiler kendilerine ait bunun aslında kötü müdür iyi midir bilemiyorum ama Erzurumlular Mahallesi, Kastamonulular mahallesi, İzmirliiler mahallesi, Sivaslılar mahallesi kendi gibi gettolarımızı oluşturduk aslında ama oraya sıkı sıkı bağlı kalamadık bir türlü. Çünkü zenginleşmeye başladık. Zenginleştikçe oluşturduğumuz mekânları dönüştürmeye, değiştirmeye veya orayı tamamen terk ederek başka bir yeri sömürmek üzere hareket etmeye başladık. Yani göçebe olarak kentin doğasını bozduk. Kent artık eski kent olmaktan uzaklaşmaya başladı.

Bunun en büyük zararını da maalesef metropol kentler yaşadı. En önemli örneklerden bir tanesi Ankara'dır. Yani Ankara'da bugün yaşananlar enteresandır yani deneyimler. Bu tamamen kanunsuz yapılaşmalar daha sonra bir imar affı yasasıyla legalleştirilmiş bu legalleşen imar affı yasasından sonra da yine kamu eliyle, bizlerin de

yardımla yaşanmayacak, yaşanılmaz, mevcudundan daha kötü hale gelen kentsel mekânlar üretmiştir.

Şimdi benim bunu anlatmamın sebebi sonradan peyzaj mimarlığına bağlamaya açıkçası çalışacağım. Şimdi böyle olunca kentsel mekân oluşturabilme yeteneğimizi kaybettik. Yani zannettik ki iki boyutlu planlama yaklaşımlarıyla biz kentsel silüetler, kentsel mekânlar oluşturabiliriz. Hâlbuki öyle olmuyor. Yani bugünkü imar planı yasasıyla ben size binlerce kentsel silüetler oluşturabilirim aynı imar planı jargonuyla. Şimdi emsal veriyor emsal üç ,üç emsali yatayda mı kullanacaksın, dikeyde mi kullanacaksın ne olacak? Bu yapılar bir araya gelince olmuyor. Mesela biz bina yaptığımız zaman mimarlık yaptığımızı zannettik. Yani yapıyı diktik yapı mimarlıktır. Hâlbuki o yapılar bütününü hiçbir zaman düşünmedik. Bunun tüm olumsuz etkisi peyzaj mimarlarının sırtına da bindi. Peyzaj mimarları parsel ölçeğinde çalışmak zorunda bırakıldı. Öyle olunca kabuğumuza çekildik. Yani bize mimarlar tarafından tasarlanmış belirli üç boyutlu çitlerin çevresinde kalan boşlukları düzenlemek kaldı. Hâlbuki bizim çok farklı şeyler düşünmemiz gerekirken bu piyasanın da dikte ettirdiği bir zorlamayla kabuğumuza çekildik.

Mimarlar ne diyor dinlemedik mesela, mimarlar da peyzaj mimarlarını dinlemediler. Beraber ortak üretme çabasından yoksun kaldılar. Hepsi belli bir noktaya kendi iş dünyalarını hapsettirdiler. Ancak artık öyle bir şey oldu ki bu sorunlar müthiş karmaşıklaşmaya rant gündeme gelmeye başladıktan sonra kentlerde aslında ben onu şey olarak da görmeye başladım bu rant meselesi meslekler arasında yeniden bir dayanışmayı da gündeme yeniden getirmeye başladı. Yani artık ortak üretme çabası ya da ortamını bu rant projeleriyle bulmaya başladık.

Özellikle 1980li yılların sonlarında başlayarak bunları söyleyebilirim. Artık rant projesini geliştirecek olan developer diyebileceğimiz firma diyecek ki hayır bunu sen tek başına yapamazsın ben kepeğini istiyorum, mimarını istiyorum, şehircisini istiyorum, hukukçusunu istiyorum gelin bakalım beraber bir plan geliştiriyoruz beraber üretelim ne oluyor ne bitiyor. Şimdi öyle olunca ortak böyle bir şeyler üretme çabasına girdik ama bu yeterli oldu mu? Hayır olmadı. Bu çünkü öbür türlü de işte bu sefer getirim projelerinin figüranı olmaya başladık. Yani hala kenti düşünemez olduk o anda içinde bulunduğumuz ortama bakmaya başladık. Hâlbuki bugün gelinen noktada farklı bakışlara ihtiyaç var.

Her meslek disiplinin de olduğu gibi peyzaj mimarlarında da. Peyzaj mimarlarının farklı bir eğitim modeline dönmesi gerekiyor. Konuya yani şöyle bir şu noktadan değil de şöyle bir geriye çekilerek burada neler oluyor gibisinden google earth deki görüntüler gibi kente bir bakmak gerekiyor. Kentte neler yaşanıyor? Yani bu kente bakmak anlamında şunu da söyleyeyim yani üzerinde çalıştığınız konu bin metrekarelik üç bin metrekarelik, beş bin metrekarelik bir şey olabilir ama o beş bin metrekare için beş yüz bin metrekarelik alana bakmak lazım. İşte ben burayı tasarlayacağım ne olacak, bunun ulaşımı nedir, nerden geliyorum, nerden gidiyorum, benim yapmış olduğum tasarım çevresini nasıl etkiler, çevreden etkileşim alacak? Yani böyle bir kentin çok önemli bir parçası gibi çünkü artık bu kentsel boşluklar çok önemli bir hale geldi. Gene rantın etkisiyle çok önemli hale geldi. yani bu rant artık o kentsel boşluklarda çok daha efektif planlama ve tasarım yaklaşımlarında kendini dikte ettirmeye başladı.

Şimdi bu belediyeler bu kentsel boşlukları hoyratça kullanmaya başladılar. Yani peyzaj mimarlığı adı altında kentlerin içinde bulunan o üç yüz, beş yüz metrekarelik alanları beton yığınlarına çevirmek durumunda kaldı. Yani nedir bu hafifte ben buna aşağılık kompleksi de diyorum

peyzaj mimarlığı açısından. ben her zaman söylüyorum peyzaj mimarlığı bir mimarlık eylemidir. Tasarımdır. Yani mimarlığı ben de aynen biraz üstü açık kavramsal bir boyut olarak görmek lazım. Ancak sanki oraya bir şey yapmadığı zaman, betonu dökmediği zaman betonu koymadığı zaman mimarlık bölümünün eksik kaldığını düşündüler peyzaj mimarları. Bir baktık bin metrekarelik boşluklarda tamamen döşeli bir alan adı ne? Park. Yani gidin ben gerçekten üşenmedim. Ankara'ya baktım, İstanbul'a baktım İzmir'e baktım. Google Earthten baktım. Yeşil göremiyorsunuz ki. İlla yeşil olmak zorunda da değil, bunu söyleyeyim ama yeşili nerde, yapıyı nerde kullanmayı bilmek gerekiyor. Yani öyle olunca her taraf beton yığını haline geldi mimarlık yapmak adı altında. Bana kalsa böyle bir konut adalarının arasında kalan küçük parseller var ya onlara biz cetvel artığı deriz yani onlar özellikle bilinçli olarak tasarlanmış alanlar değildir. Şehir plancısının insiyatifinde kalmış işte mülkiyet soruşturduk. Mülkiyetin dışında kalan alanlara park demişler. Şimdi biz buna daha farklı bakmak durumundayız da. O parkları da gidip beton yığını haline getirmişler. Ağaçlandır git, ne olacak? Bu durumda ne yapmak gerekir? Bu sadece şehir plancılarının sorumluluğunda olan bir şey midir? Artık kent planları ciddi konulardır. Zaten bu son tartışmalarda kent planı falan derken artık iş artık havza planı haline geldi. Bir planlama meselesi var ortada.

Planlama meselesini nasıl çözeceğiz? Şimdi öyle olunca tabi biz peyzaj tasarımcıları her şeyden anlarız gibi şeyler olmuyor. Demek ki artık yavaş yavaş bir uzmanlaşmaya gitmek gerekiyor bu konuda. Belirli konuda uzmanlaşmak gerekiyor. Bir havza planlamasıyla çalışan bir peyzaj mimarının bana göre gidip kentin içinde bir kentsel tasarım projesinin içinde kentsel peyzaj tasarımı yapma şansı çok az. Ama biz yapıyoruz biz her şeyden anlıyormuşuz gibi bunların içinde yer almaya çalışıyoruz ama hiçbirinde de yer alamıyoruz. Yani ciddi söylemlere

ihtiyaç var. Buna kuramsal boyut katmak adına da söyleyebilirim. Yani bir kuram oluşturmak gerekiyor. Gerçekten bizim mesleğimizin kuramı yok. Planlama anlamında belki biraz daha şanslıyız ama tasarım kuramımız yok. Oluşturmuş olduğumuz projelerin çoğunun alt yapısı eksik çünkü arkalarında fikir yok. Yani artık o bir şekle indirgenmeye başlamış. Ben forma inanırım tasarımda form ve tasarım dediğimiz şey önemlidir ama formun takıldığı bağlam ne olacak? Bunun konsepti ne olacak gibi bir alt yapıya ihtiyacı var.

Bunun en önemli eksiklerinden birisi mesela geçtiğimiz aylarda yaşanmış olan benim de jüri üyesi olduğum Selimiye ve çevresi proje yarışması mesela yani çok hüzünlü açıkçası benim açımdan çok hüzünlü tamamen şekle indirgenmiş bir yarışma sürecinden geçtik. Birtakım sert tartışmaların da yaşanacağını düşünüyorum çünkü yarışmacılar da sinirli. Bir taraftan da jüriye karşı da kızgınlar biliyorum ama inanamazsınız modern peyzaj adı altında bağlam tamamen yok edilerek Edirne'nin üstünde farklı mekân kültürlerine sahip bir kentte ki gerçekten Edirne çok etkileyici bir kent. Selimiye'nin önündeki konsept nedir? Hemen arkasındaki Saraçlar caddesinde nasıl bir kentsel mekân kurgusu var? Eski cami dediğimiz şey nedir? Önünde hanlar, kervansaraylar var. Ama biz bunların hepsinin üstüne çizgisel bir form getirip hop bir şal gibi üzerine örtüyoruz. Neymiş efendim, modern tasarım yapmış, modernite ! ne oluyoruz ya? Nedir? Neyi dikte ettirmeye çalışıyoruz? Ne yapmaya çalışıyoruz? İnanın gerçekten ürküyorsunuz. Acaba jüride mi hata diyorsunuz? Jüri bunu anlatamadı, edemedi. Ama bu sorun son yıllarda hep yaşanıyor. Ve gerçekten özellikle peyzaj mimarlarında Ahmet Hoca'nın söylemiş olduğu bu modernleşmiş dediği 1900lü yılların ortalarında başlarında yaşanan modernleşme süreci içinde peyzaj mimarları bu modernleşme sürecini nerdeyse ondan otuz, kırk yıl sonra tartışmaya başladılar. Şimdi böyle bir modernliği salt bir çizgiselliğe

çekmek üzerine, form üzerine, form arayışları bütünsel yaklaşımlar gibi birtakım tabirimi hoş görün, böyle bir, neyse söylemeyeyim. Farklı bir noktaya getirmeye başladı. Bunun temel nedeniyse bunların kavramsal alt yapılarının bulunmamasıdır. Yoksa ben şahsım adına söyleyeyim daha çok böyle çağı yakalamış çağdaş, daha özgün tasarımlar yapmaya çalışan birisiyim. Ama bu özgünlük belleğin, kimliğin, yerin bizatihi kendisini yok etmemelidir. O nedenle çok ciddi bir dönüşüme ihtiyaç var. Yani bu dönüşümü peyzaj mimarları yaptılar, yaptılar. Yapmazlarsa bu boşluk bir şekilde doldurulur. Bunu net olarak söyleyeyim. Ne şekilde doldurulur artık bilmiyorum.

Kentsel tasarım falan filan artık kafalarda uçuşmaya başladı. Kentsel tasarımın da artık suyu çıktı. Daha elimizde kentsel dönüşüm diye bir şey yok. Ama kentsel tasarımın suyunu çıkardık. Yani kentsel tasarım yaptığımızı zannediyoruz ama farklı farklı şeyler yapıyoruz. Yani kentsel tasarım adı altında kentlerin açık yeşil alan sistemleri yok ediliyor. Mahvettik Dikmen Vadisi'ni. İşte görüyorsunuz Fener Balat peşinden Sulukule. Neymiş efendim kentsel tasarım, kentsel dönüşüm bilmem ne. Sulukule'nin içindeki insanları oradan çıkardığın zaman o insanlar orayı terk ettiği andan itibaren artık orası Sulukule olabilir mi?

Kentsel mekân, fiziksel çevrenin en önemli unsuru insandır. İnsanı anlamak gerekir önce. Davranış bilimi denilen bir şey var. Bunu bir türlü anlamıyoruz. Bu da nedir? Özellikle davranış bilimi ya da kent sosyolojisi dediğimiz konunun en önemli aktörlerinden birisi peyzaj mimarları olmalıdır. Çünkü peyzaj mimarları neredeyse kent ölçeğinde çalıştıkları zaman kamusal alan üzerinde çalışırlar. Yani herkese ait olan. Sadece belli bir şey değil, kamusal alan yani kentleşmek için en önemli laboratuvarlarından birisinde bulunacaklar kamusal alanın. Ancak öyle kentleşebilirler. O zaman kent kültürü ne olacak? Peyzaj mimarları acaba tasarım yaptıkları yerdeki kentsel izleri takip ediyorlar mı?

Hemřeriliđi takip ediyorlar mı? Oradaki sosyal yapıyı takip ediyorlar mı? Bakın daha hiđ tasarımı masarımı yok ortada. Oranın geğmişine sahipler mi? Geđmiřine sahip çıkıyorlar mı? Belleđin ne olduğunu biliyorlar mı? Oradaki kimliğin ne olduğunu biliyorlar mı? şimdi farklı bir peyzaj mimarlığı profili çiziliyor. İşte artık peyzaj mimarlarının bu konuda dűřünmeleri gerekiyor ve vakit geğmeden.

Teşekkür ederim.

Arzu Nuhoğlu / Panel Yöneticisi

Çok teşekkür ederiz. İlk üç konuşmadan sonra ben çok kısa bir şey söylemek istiyorum. Görüyoruz ki bu tartışmalar çok uzun zamandır devam ediyor. Eğitim, peyzaj mimarlığının tanımı, uygulamanın nasıl entegre olacağı, bunu nasıl organize edeceğiz ve bizim kara bulut diye O... tabir ettiği imar yasasıyla nasıl başa çıkarak çerçeve içersinde. Deniz Bey'in de önerdiği açılım mikro cosmosu yaratalım, kendisi aslında mikro cosmos adı mikro ama kendisi çok makro bir tanım olarak algıladım. Bu sınırların dışına nasıl çıkacağımızı nasıl formüle edeceğiz. Ben aslında burada bu sınırların dışına nasıl çıkacağımızı, her üçü de yan yana oturmuş, hocalarımız, onlar hem bu eğitimde başı çektiler. Belli bir noktaya getirdiler peyzaj mimarlığını. Deniz Beyin methiyeyle bahsettiği Ankara Üniversitesi'nin saman kâğıda basılı, derneğin dergileri ya da ders notlarının hepsi birer parçasıdır hocalarımızın. O dönemde çok kısıtlı bir kitlede gerçekten öncü birlik olarak çalıştılar. Bence eğitim politikaları, üniversitelerimizde hızla Peyzaj Mimarlığı bölümlerinin açılması, öğrenci sayımızın artması ve dıştan gelen etkilerle de yani hibritleşme konusunda da o kadar hızlı bir süreç yaşadık ki hazım güçlüğü çekiyoruz şuanda. Bunların bu tür toplantıların, konuşmaların, formüllerin çok daha fazla yapılması lazım. Yazmamız lazım, konuşmamız, tartışmamız lazım. Ben buna vesile olduğumuz için çok mutluyum. Biz oda olarak çok genç bir ekip diyeyim yaşça değil belki ama tecrübe olarak genç bir ekip. Biz İstanbul şubesinde bir görev üstlendik. Belki de bir kapı açarak hep beraber bunları daha da çeşitlendirerek bunları daha ileriye götüreceğimizi ümit ediyorum. Şimdi ara vermeden devam ediyoruz.

Prof.Dr. Aslı KORKURT

"Kentsel dönüşüm sürecinde kültürel kimlik/ Tekirdağ Örneği"

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Benim sunumumda biraz önce Oktan Bey'in bahsettiği kent kültürüyle ilgili olduğu için ben Adnan Bey'in sırasını aldım.

Bu çalışmada kent kimliği ve kentsel dönüşüm ve gelişim kavramından yola çıkılarak Tekirdağ kentsel sit alanı örneğinde kent kimliğini yansıtan doğal ve kültürel değerler irdelenmekte kent halkının kentsel dönüşüm ve kent kimliği ile ilgili görüşleri anket çalışmasıyla ortaya konulmaktadır.

Kentler geçmiş ile geleceğin kesiştiği noktalarda renk kazanır, zenginleşir ve kimliğini tarihi gelişiminden alır. Kent kimliği bir kenti tanımlayan ve diğerlerinden ayıran, farkındalık yaratan belirleyici nitelikteki bileşenlerin tümüdür. Kent kimliği uzun bir zaman dilimi içinde belirlenir. Kent bileşenleri genelde iki grupta ele alınır. Bunlar:

- Kent sakinleri
- Kentin fiziksel çevresi

Bunların ayrı ayrı özellikleri ve birbirleriyle etkileşimleri kent kimliğini ortaya koyar. Bireyin kimliği de yaşadığı çevre içinde olgunlaşıyor. Bireyin yaşadığı ortamın doğal ve kültürel özellikleri, tarihsel geçmişi, gelenek, görenek ve adetleri kimliğin oluşmasında etkindir. Bireyin kendi geçmişiyle ilgili bilinçli bilinçsiz tüm algıları, bilgileri, birikimleri ve deneyimleri, düşünceleri, davranışları yaşadığı ortam içinde şekillenir. O nedenle kent kimliği çok büyük önem taşıyor. Kentlerin büyüme süreci içinde bu kentsel fonksiyon ve dengesi bozulma eğilimi göstermeye başlıyor. Bu dengenin kontrol edilememesi durumunda da kentler kimliğini zaman içinde kaybetmeye başlıyor. Monoton ya da karmaşık

çevreler, yerel-kültürel değerlerin, yaşam biçimlerinin göz ardı edilmesi kimlik kaybını da beraberinde getiriyor. Kimlik kaybı insanı, yaşadığı çevreye yabancı, duyarsız hale getirir.

Dolayısıyla kentlerin yüksek birer kültürel ilgi ve yerel kimlik merkezi olarak korunmasının ve geliştirilmesinin önemi her geçen gün biraz daha artmaktadır.

Kentsel dönüşümden bir de kısaca söz etmek istiyorum. Türkiye'de kentsel dönüşüm hareketleri özellikle 1950 yıllarından sonra hız kazanmıştır. Bunda kentlere yapılan göç, gecekondulaşma, deprem ve işlevini yitirmiş kent parçaları gibi sorunların ortaya çıkması etkili olmuştur. Günümüzde Ankara, İstanbul gibi büyük metropollerde dönüşüm projeleri uygulanmaktadır. Ancak ekolojik planlamalara dayanmayan sağlıksız dönüşümler, yanlış yatırımlar, ekonomik faaliyetlerin hedeflerinin iyi belirlenmemesi kentsel alanlarda kimlik kaybına yol açmaktadır.

Kentsel dönüşüm, çeşitli nedenlerle eskimiş, yıpranmış, çöküntüye uğramış ya da bozulma süreci yaşamakta olan kentin bir bölgesinin yeniden yaşama kazandırılması sürecidir. Bu süreç kentin tarihi dokuları, terk edilmiş sanayi ve depoloma alanları, kullanılmayan tersane, liman alanları ve konut alanlarını içermektedir. Kentsel dönüşüm sadece basit bir arazi kullanımı değildir. Aynı zamanda sosyal, kültürel yapıyı tüm şehri ve bölgeyi etkilemektedir. Kentsel dönüşümün her aşaması peyzaj mimarlığı disiplini ile doğrudan ilgilendirmektedir.

Kentsel dönüşüm projeleri farklı amaçlarla gerçekleştirilmektedir. İlk olarak kamunun çöküntü alanlarının yeniden planlanmasıyla ortaya çıkmıştır. Bunun en bilinen örneği Almanya'daki ? Havzasındaki dönüşüm projesidir. İkinci olarak tarihsel yapıların yoğun olarak yer

aldığı bölgelerin yeniden yapılandırılmasında kentsel dönüşüm projeleri etkili olmuştur.

Üçüncü olarak özellikle yoğun göç sonucu oluşmuş gecekondular alanlarında bu projeler uygulanmıştır. Dördüncü olarak doğal afete uğramış ya da uğrayabilecek olan yerlerden kentsel dönüşüm projeleri uygulanmaktadır.

Değişim, dönüşüm ya da gelişime bir yerin doğal ve kültürel değerleriyle uyumlu olmalıdır. Kentsel dönüşüm projeleri kentin gelişimine katkı sağlamalıdır. Ancak kentler tek bir modele göre de değişim göstermemelidir. Burada yine Tekirdağ'daki Toki'ye ait standart örnekleri görmekteyiz. Bir kent yaşanılabilir bir kent olarak nasıl planlanmalıdır? Bunun cevabı nüfus potansiyelinde ve taleplerinde gizlidir. Yerel halkın dönüşüm sürecine sadece kullanıcı olarak değil bir aktör olarak katılımı çok önemlidir.

"Tekirdağ kentsel sit alanının özellikleri"

Tekirdağ İstanbul gibi büyük bir metropolün periferisinde yer alması; tarihsel, kültürel ve doğal özellikleri ile ayırt edici bir özelliğe sahiptir. Stratejik konumu, iklimi, tarıma elverişli toprakları, nedeniyle M.Ö yıllardan itibaren sürekli bir yerleşim yeri olmuştur. Pers, Roma, Bizans, Osmanlı döneminin tarihi eser ve kalıntıları bulunmaktadır. Marmara Bölgesi'nin Trakya kesiminde yer alan Tekirdağ, Kırklareli, İstanbul, Edirne, Çanakkale ile komşudur. Güneyinde Marmara Denizi, Kuzeyinde Karadeniz bulunmaktadır. Marmara denizinde 133 km kıyısı bulunurken, Karadeniz'e de 2,5 km'lik bir kıyısı vardır. 9 tane ilçe bulunmaktadır. İklimi tarıma elverişli toprakları nedeniyle her türlü ürünün rahatça yetişebilmesi mümkündür. Üç ayrı turistik bölgenin kesişim noktasında bulunmaktadır. Kentin ilk imar planı 1947 yılında yapılmış, bu plan 1953 yılında yenilenmiş ve üçüncü plan da 1968 yılında hazırlanmıştır. Bugün

yürürlükte olan plan 1981 tarihinde hazırlanmıştır. Tekirdağ merkez ilçesi 1980 yılında kentsel sit alanı olarak ilan edilmiştir. 11768 sayılı eski eserler ve anıtlar kararınca, Burada kentsel sit alanının sınırları görülüyor. Kentin büyük eski yerleşim bölgesi kentsel sit alanı içerisinde kalıyor. 1983 tarihinde yürürlüğe giren 2863 sayılı kültür ve tabiat varlıkları koruma kanunu çerçevesinde Tekirdağ da bazı tarihi yapıtların sadece restore edildiği ya da cephe restorasyonu ile yetinildiği görülmektedir. Tarihi bina ile bahçesinin birlikte ele alınmadığı ve kentsel peyzaj öğelerinin korumaya dahil edilmediği görülmektedir. Kentsel sit alanının bütünü içindeki çok sayıda tarihi yapının ve sivil mimari örneğinin de bakımsızlık ve ilgisizlik nedeniyle tahrip olduğu görülmektedir. 1980 yılında tarihi eser olarak kabul edilmiş tarihi yapı sayısı 365 iken 1987 yılında bu sayı 260a düşmüştür. Tekirdağ kentsel sit bölgeleri koruma imar planı 1983 yılında yüksek mimar ve şehircilerden oluşan bir planlama grubu tarafından planlanmıştır. Bu planın revizyonu da 1991 yılında Trakya üniversitesi tarafından hazırlanmıştır. Bu planları hazırlayan planlama grupları içerisinde peyzaj mimarlarının olmaması dikkat çekmektedir. Bu da korumanın amaç ve hedefine ulaşmasındaki en önemli engeldir.

Buna bağlı olarak Tekirdağ kentsel sit alanları koruma imar planında Tekirdağ'ın sahip olduğu geleneksel kent dokusunun kültür varlıklarının ve mimari mirasın kullanım potansiyeli değerlendirilirken peyzaj planlama ilkelerinin dikkate alınmadığı görülmektedir. Oysa kentsel sit alanı içinde kullanılmayan açık alanların, meydanların ve çevrelerinin işlevsel ve estetik yönden yararlı mekânlar haline dönüştürülmesinde peyzaj mimarlığının rolü yadsınamaz.

Tekirdağ kent kimliğini oluşturan doğal ve kültürel peyzaj değerlerini iki grupta toplayabiliriz.

- Doğal peyzaj değerleri:

Deniz ve kıyı şeridi

Tarımsal ürün çeşitliliği

Yöreye özgü ürüne olanak sağlayan elverişli iklim

Toprak yapısı

- Kültürel peyzaj değerleri:

Sivil mimarlık örnekleri ve kent dokusu

Anıtsal yapılar

Yerel yaşam stili

Geleneksel üretim biçimi

Geleneksel yemek kültürü

Yöresel ürünler sayılabilir.

Doğal peyzaj değerlerinden kıyı şeridi, Tekirdağ kent merkezinde ve denizden de yararlanılabiliyor çok temiz olmamakla birlikte. Genellikle Şarköy'de ve Mavi bayrak'ta deniz var ama Tekirdağ'ın içinde de denizden yararlanılabiliyor. Tekirdağ'ın ünlü rakısı, ama şuanda el değiştirdi. Yabancıların eline geçtiği için de Tekirdağ rakısı da pek diyemiyoruz. Üzüm çeşitleri nedeniyle Tekirdağ şarabı da çok ünlü. Özellikle burada tüketiliyor. Ayçiçeği çok ünlü bir tarım ürünüyken bugün ayçiçeğinin yerini aspir almaya başladı. Amerikalıların dayatmasıyla o ürün de yavaş yavaş tükenmeye başladı. Üzüm hala en geleneksel ürünlerden bir tanesi zeytin de doğal olarak yetişebiliyor.

Kültürel peyzaj değerlerinden Rüstem Paşa Külliyesi Tekirdağ'ın en değerli en eski 1553 yılında Mimar Sinan tarafından yapılmıştır. Rakoczi

Müzesi, Macar Prensi 2. Frenc Rakoczi'nin 1720 yılında gelip ölümüne kadar kaldığı ev daha sonra Macarlar tarafından müze haline getirilmiştir. Bu müze Türk Macar dostluğunun gelişmesinde ön ayak olmuştur. Arkeoloji ve etnografya müzesi 1928 yılında vali konağı olarak inşa edilmiştir. Neoklasik Osmanlı sivil mimari örneği bir yapı. En iyi korunan yapılardan biridir. Bahçesinde de birtakım eserler sergileniyor. Eski Camii de 1830 yılında yapılmış Tekirdağ halkının pek sıklıkla kullandığı camilerden bir tanesidir.

Tarihsel yapıların genelinde görüldüğü gibi çevreleme elemanları yapının çevreden soyutlanmasına neden olmaktadır. Bahçe düzenlemesi de caminin mimari ve tarihi yapısına uygun değildir. Duvar ve parmaklıkların kaldırılarak caminin çevreyle bütünleşmesi uygun bir bahçe düzenlemesi ile kent peyzajına olumlu bir katkı sağlanabilir. Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, bu zengin bir Ermeni tarafından yapılmıştır. Şimdi il kültür müdürlüğü binası olarak kullanılıyor. Namık Kemal İlkokulu, bir tüccarın ölen kızının anısına yaptırdığı bir ilkokul 1876'da tamamlanarak Milli Eğitime verilmiştir. Namık Kemal ilkokuluyla ilgili yakın çevresinde göstermiş olduğumuz Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, Devlet Güzel Sanatlar Galerisi hepsi tarihi bir çevreyi oluşturmuş durumda. Bu tarihi çevre içinde yer alan parkur çevreyle ilişkilendirmek suretiyle yapılmıştır. Bütün bu yapılar Barbaros Caddesinde örneğinde toplandığı için biz o örnek üzerinde bunları gösterdik. Bir numara ile gösterilen yer park alanlar, bu cadde fazla geniş değil, altı metre genişliğinde, 450-500 m uzunluğunda bir cadde. Ama pek çok tarihi yapıyı bir arada bulundurması sebebiyle önem arz ediyor. Arkeoloji ve Etnografya Müzesi üç numara ile gösterilen yer. Altı numara ile gösterilen yer Güzel Sanatlar Galerisi, İl Kültür Müdürlüğü tarafından kullanılıyor. Dokuz numara ile gösterilen soldaki yer müze. Bunların hepsi cadde silüetine olumlu katkı yapıyor. Bir kısmı restore edilmiş, bir

kısmı restore edilmemiş. Sivil mimarlık örneklerinden de toplu halde görüyoruz. Kentsel sit alanı içindeki sivil mimarlık örnekleri Osmanlı döneminden günümüze kadar ulaşmıştır. Tarihsel süreç içinde belli bir devirde sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamın somut belgeleri olarak ayakta durmaya çalışan bu yapılar, genellikle iki üç katlı ve şahıs mülkiyetinde. Yapıların kapı pencere ve cumbalarındaki desenler de kent silüetini zenginleştiriyor. Ancak tarihi sivil mimari örnekleri de genel olarak bakımsız, kendi hallerine terk edilmiş olmalarıyla dikkat çekiyor.

Tarihi yapıların yanındaki yeni yapıların yerleşim düzeni ve mimari yapısı, topoğrafik yapıyla yöre mimarisi ve kültürüyle bir bütünlük içinde değildir. Bu yapılar Tekirdağ kentinin geleneksel yapısına tamamen aykırı bir görünüm ortaya koyuyor. Kent dokusu olan cadde ve sokaklardan bir görünüm izliyoruz. Tekirdağ'ın koruma planı kapsamına giren özellikle Ertuğrul ve emniyet mahallesinin cadde ve sokakları biraz önce de söyledim 6-8 metre genişliğinde, bunların genişletilme olanağı yok ve en fazla kentsel taleplere açık olan caddeler bunlar ve mahalleler bunlar. Merkezi konumda kalan bu cadde ve sokakların bugünkü durumları nedeniyle doldurulması da mümkün değil. Kentsel sit alanı bütünlüğünü restorasyon ve korumanın gerçekleşmesi de pek olanaklı görülmediğinden sivil mimarlık örneklerinin en yoğun olduğu cadde ve sokaklar özel bir proje kapsamında ele alınmalı, tarihi doku ve silüetin korunarak kentsel talepler doğrultusunda yeni bir kullanım modeli geliştirilmesi söz konusu olabilir. Bu amaçla öncelikle buradaki tarihi konutların kamulaştırılması yoluna gidilmelidir. Kamulaştırılan bu yapıların, mevcut doku ve silüete uygun olarak restore edilmesi gerekmektedir. Örneğin eski Bedesten Sokaktaki konutlar, Tekirdağ'ın geleneksel yiyeceklerinin sunulduğu restaurant ve lokantalara dönüştürülebilir. Barbaros Caddesindeki konutlar da Tekirdağ'a özgü yiyecek ve değerlerin otantik bir anlayışla sergilendiği ve satışının

yapıldığı mekânlara dönüştürülebilir. Tekirdağ kent halkının, kentsel dönüşüm ve kültürel kimlik konusundaki bakış açısını anlamak amacıyla bir anket çalışması yapıldı. Bu anket çalışması ile fiziksel planlama ile birlikte sosyo ekonomik planlama için de bir yol gösterici olması düşünüldü.

Anket çalışması 18 yaşın üzerindeki kişiler arasından rast gele seçilen 90 kişiye uygulanmış, ama 80 anket değerlendirmeye alındı. Bu soru ve yanıtlardan en çarpıcı bazı örnekleri veriyorum:

"Kentsel dönüşüm teriminden ne anlıyorsunuz? " diye bir soruya deneklerin % 42.6sı tüm kentlerde modern kent çizgisine uygun standart planlamanın uygulanması çalışmaları olarak kentsel dönüşümü tanımladıklarını söylediler. Diğerleri de % 28,8 oranında geleneksel ve tarihi yapı çevrelerinin modern kent yaşamına uyarlanma çalışmaları olarak tanımladıklarını söylediler. Yerel halkın büyük bir kısmının bu kentsel dönüşümü, tüm kentlerde modern kent çizgisine uygun standart planlamaların uygulanması olarak tanımlaması günümüzde yapılan çalışmaların hep bu yönde olduğu sonucunu göstermektedir. Yapılan kentsel dönüşüm projeleri ne amaçla olursa olsun kentin kimliğini yansıtmayan standart birbirine benzer planlar olması bu kavramın planlar tarafından da yeterince anlaşılmadığını göstermektedir. Diğer bir soru:

Deneklerin kent merkezinde görmek istediği doğal kaynak değerlerinin dağılımına ilişkin soru sorulduğunda deneklerin % 51.3ü denizle kıyısını görmek istediklerini söylemişler. % 22.5 oranında ağaç ve çalılardan oluşan doğal bitki örtüsünü görmek istediklerini söylemişler. Yine deneklerin kent merkezinde görmek istedikleri kültürel kaynak değerlerinin dağılımı ile ilgili soruya deneklerin % 42,5 geleneksel sivil mimarlık örneklerinden olan eski Tekirdağ konutlarını görmek

istediklerini belirtmişler. Bundan sonra sırasıyla halı dokumacılığı, balıkçılık, şarapçılık ve ipek böcekçiliği gibi geleneksel üretim yöntemleri % 23,8 oranında görülüyor. Yerel halkın doğal ve kültürel kaynak değerleri açısından en çok dikkatimi çeken öğeler deniz, şarap ve rakı olmuştur. Bu da yapılacak planlamalarda bu öğelerin daha fazla ön plana çıkarılması gerektiğini göstermektedir. Alanın doğal kaynak özellikleri açısından değerlendirilmesine yönelik görüşler alındığında deneklerin % 81.6'sı doğal kaynak özelliklerinin yeterince değerlendirilmemiş olduğunu söylemişlerdir. Kültürel kaynak özelliklerine ilişkin soruya da yine % 91,3 ile kültürel kaynak özelliklerinin yeterince değerlendirilmediğini belirtmişlerdir. Bu da kültürel ve doğal kaynak değerlerinin kent kimliğini Tekirdağ'da yeterince yansıtmadığını ortaya koymaktadır. Kent içinde bireyleri en çok rahatsız eden özelliklerle ilgili bir soruya deneklerin % 30'u geleneksel Tekirdağ evlerinin kendi haline terk edildiği için oluşturduğu harap mekânlar şeklinde cevap vermişlerdir. Ondan sonra bunu %27,5 ile kıyı ile uyuşmayan ikincil konutlar, siteler cevabı oluşturmaktadır. Bir diğer cevapta tarihi dokuyla ve birbiri ile herhangi bir bütünlük ve uyum sağlamayan konutlar ve siteler şeklinde cevaplandırmışlardır. Bu da sivil mimarlık örneklerinin koruma ve geliştirilmesi yoluyla ön plana çıkarılması gerektiğini bizlere göstermektedir. Planlama çalışmalarında başarılı olma koşuluna ilişkin bir soruya da % 63.8'i ilin doğal ve kültürel kaynak değerlerinin belirlenmesi ve bunları ön plana çıkaracak olan düzenlemelerin yapılması şeklinde cevap vermişlerdir. Daha sonrakinde de % 36,3 oranında da yerel halkın planlama içerisinde aktif rol almasından söz etmiştir. Pardon ondan önce % 47,5 kent insanına yönelik yapısal elemanların ortaklaşa yer aldığı açık yeşil alanların yaratılması seçeneğini işaretlemişlerdir. Bu da yerel halkın kent kimliğini ön plana çıkaracak uygulamalar konusunda olumlu bir bakış açısı olduğunu göstermekteydi. Evet, kentlerin yüksek birer kültürel ilgi ve yerel kimlik merkezi olarak korunmasının

geliştirilmesinin önemi her geçen gün daha da artmaktadır. Günümüzde yapılan kentsel dönüşüm projeleri kentin sosyal kültürel ve psikolojik çok yönlü ilişkilerini görmezden gelmekte fiziksel mekâna estetik ve sermaye mantığıyla bakmaktadır. Değişim dönüşüm ya da gelişime bir yerin doğal ve kültürel değerleriyle uyumlu olmalarıdır. Kentsel dönüşüm projeleri kentin gelişime katkı sağlamalıdır ancak kentler tek bir modele göre de değişim göstermemelidir. bu projeleri hazırlayan gerek imar planları, koruma amaçlı imar planları gibi planlama gruplarında ekolojik veri tabanları fiziksel planlama yapan çevreyi bütüncül olarak değerlendiren peyzaj mimarlarına mutlaka yer verilmelidir. Hızlı kültür değişimlerinin uygunsuz tasarımların çevresel baskıların artmasıyla ortaya çıkan kimliksizleşmenin önüne geçilmesi için de yapılacak planlamalarda kimlik olgusu korunarak kentlerin yerel dokusu güçlendirilmeli geçmişle gelecek arasında köprü kurulmalı tarihsel dokuyu koruma, geliştirme yenileme amaçlı çözüm önerileri üretilmelidir ve ayrıca kentsel dönüşüm planlamasının genel çerçevesini ortaya koyabilmek amacıyla da yerel halkın dönüşüm sürecine sadece kullanıcı olarak değil bir faktör olarak katılması da sağlanmalıdır.

Teşekkür ederim.

Prof. Dr. Cemil Ata

Sayın konuklar, sevgili öğrencilerim hepinizi saygıyla selamlıyorum. Vakit kaybolmasın diye başkan çağırmadan geldim ben. Ben uzunca bir konuşma hazırlamıştım ama çok özet şekilde size vermeye çalışacağım. Ahmet Cengiz Hoca benim sınıf arkadaşımdır. Aman hocam kısa konuş dedi. Şimdi ben özet şekilde vereceğim. Ahmet hocayı kızdırmayalım.

Öncelikle size nasıl bir taş yığınıyla yaşadığımızdan bahsedeceğim. Bu taş yığını nasıl gördüğümü size anlatmaya çalışacağım. Bu taş yığını gittikçe genişliyor bu genişleme nereye doğru olacak nasıl olacak belki biraz onun üzerinde duracağım. Açık yeşil alanlardan insanlar alışveriş merkezlerine çekiliyor. Kent kültüründe bir değişim gayreti var. Onun üzerinde biraz duracağım. Elli yüz yıl sonra İstanbul nasıl bir hale gelir ufacık ondan bahsedeceğim. Biraz kent ağaçlandırmalarından, yeşil alan sisteminden bahsetmeye çalışacağım. 4. Leventten 1. Levent'e yürüyerek gitmeye kalkıştım evimde oralardadır. Ama ara sokaklarda kayboldum yoldan da gidemiyorum. Bu nasıl bir yol sistemidir. Birazcık ondan bahsetmeye çalışacağım ve daha çok şey var ama kısa keseceğim.

Öncelikle şunu belirteyim dışarıda bazı posterler var. O posterlerin toplantımızla bir ilgisi yoktur. Ancak ben buraya çok sayıda peyzaj mimarının geleceğini düşünerek ve sizlerde geldiniz görme fırsatı buldunuz. Sadece İstanbul'un ağaçlarının nasıl olduğunu size göstermek açısından dışarıda öyle bir şey uydurduk. Yani bu toplantıyla ilgisi olmayan bir çalışma bu. İstanbul içinde 2500ün üzerinde fotoğraflar çekerek ağaçların nasıl katledildiğini fotoğraflamaya çalıştım. Onun çok küçük bir parçasını dışarıya koydum. Öncelikle arkadaşlar Yeditepe Üniversitesi Güzel sanatlar fakültesi Büyükkada'da idi biliyorsunuz. Ben orada öğretim üyesiyim. Orada iki seneden fazla kaldık ve İstanbul'u

uzaktan direk görme şansını buldum. Her gün içim acıya acıya gerçekten uzaktan baktığınız zaman bir taş yığını. Uçakla Havaalanına inerken Yeşilköy'e gerçekten bir taş yığını. Yeditepe üniversitesi çok güzel bir yerde Kayışdağı'nda. Arada bir çıkıyorum oradan bakıyorum. Gerçekten bir taş yığını.

Londra gibi büyük kentlerle kıyasladığınız zaman hiç ilgisi yok. Londra'da havaalanında giderken uçaklar özellikle havada bir tur atarlar. O tur atıldığında görürsünüz ki The City merkez var, orası taş yığını gibi gözüküyor ama yine de taş yığını değil. İçinde Hyde park var, green park var filan yani yine de bir taş yığını değil. Londra bütün çevre bir sanki yeşil kuşak içinde. Ormanların içine evler serpilmiş gibi duruyor. Londra'yı da mimarlar, peyzaj mimarları kentsel tasarımcılar tasarladı yaptı. Burayı da yaptık. İstanbul'u da yaptık. Bunu aynı meslek grubunun insanları yaptı. Diyeceksiniz ki efendim politikacılar şöyle yaptı şu oldu bu oldu filan hiç kabul etmiyorum. İstanbul'un taş yığını olmasının nedeni biziz. Peyzaj mimarlarıdır, mimarlardır, kentsel tasarımcılardır.

Yeni açılımlarda elli yüz yıl sonra ne olacak bunu çok iyi düşünceleri gerekir, tasarımları gerekir. Bunu doktorlar bu hale getirmedi İstanbul'u, avukatlar bu hale getirmedi. Biz bu hale getirdik. Bütün mega kentlerle karşılaştırdığınız zaman İstanbul gerçekten yaşanmayacak tamamen taş yığını. Çok büyüdü tabi İstanbul, Gebze'den Silivri'ye kadar öyle zannediyorum ki 150 km bir mesafe burası. Doğu batı yönünde artık gelişecek tarafı da yok herhalde. Güneyi deniz. Ne olacak? Kuzeye doğru gidecek. Kuzeyinde ne var Belgrad ormanları var, şile ormanları var. Tamam, sınırlayalım daha da gitmesin ama bu sınırlanamıyor. Mutlaka kuzeye doğru gidecek. Kuzeye doğru giderken yeni tasarımlarımızda en azından Londra örneğinde olduğu gibi o yeşili koruyarak yapalım arkadaşlar. Kaçınılmaz bir şekilde kuzeye doğru

İstanbul gelişecektir. Bu gelişmesini en azından Londra örneğinde olduğu gibi yeni yerleşimleri bu orman alanlarını koruyarak yapalım.

Son otuz kırk yıl içerisinde bu kuzeye doğru gelişmeye baktığımız zaman arkadaşlar kabaca Beykoz, Alemdağ, Sultanbeyli, Şile ormanlarının içine doğru girmiş vaziyette ve onlar da taş yığını şeklinde gidiyor. Bunun önüne mutlaka birilerinin geçmesi gerekir diye düşünüyorum. İstanbul'un 300 400 yıl öncesine bir göz atacak olursak Avrupa yakasında Belgrad ormanı Şişli'ye kadar geliyordu. Yıldız Parkı'na Şişliye oradan Küçükçekmece'ye kadar gidiyordu. Şile ormanları da Çamlıca'ya kadar geliyordu. Kozyatağı'na kadar geliyordu. Bugün artık buralarda orman yok. Yeşil alan yok. Tamamen tahrip edilmiş durumda. Taş yığınlarına dönüştürülmüş durumda. Ağaç çeşitlerine baktığımız da meşe kayın kestane gürgen onun yanında ıhlamur bir sürü de işte meşhur Beşiktaş'la Şişli arası Ihlamur Deresi artık adı var kendisi yok kocaman kocaman sitelerin, gökdelenlerin yapılmasına izin verilen alanlar buralar. 50 yüzyıl sonra acaba ne olacağız?

Tabi kentsel dönüşüm herhalde önemli bir ağırlık kazanacak. Yeni yeşil alanlar tasarlanacak yeşil alan sistemi kurulacak, kamusal alanlar oluşturulacak. Ama benim çok endişe ettiğim bir şey var. İnsanları bu açık yeşil alanlara, kamusal alanlara yönlendirmekten çok alışveriş merkezlerine sitelere yönlendiriyoruz gibi bir akım var zannediyorum. İnsanlar tatil gününde arabasına biniyor bir alışveriş merkezine gidiyor. Otoparkına gidiyor, arabasını bırakıyor. Çocuklarını kapalı mekânlardaki oyun alanlarına götürüyor. Fast food alanları çok güzel değişik yiyeceklerin bulunduğu yerler. Kapalı yüzme havuzları, tenis kortları vs yani insanları zorluyoruz bir bakıma kapalı alanlara. Diğer taraftan yeni siteler yapılıyor etrafı büyük duvarlarla çevrili içerisinde insanların yeşil alan ihtiyacı var. Bu ihtiyacını o siteler karşılamaya çalışıyor.

Yeşil alan ihtiyacı kamu tarafından karşılanması gereken bir olgu. Kamunun buna el atması gerekiyor. Yani sınırları belirlenmiş orada belirli sınıftaki insanların yaşadığı alanlar haline dönüştürülmeye çalışılıyor. Bir taraftan alışveriş merkezlerine insanlar çekilmeye çalışılıyor. Bu kent kültürünün çok önemli bir parçası. İnsanlara nerelere yönlendiriyoruz bu bizim üzerinde durmamız gereken çok önemli bir alan diye düşünüyorum. İnsanları kamusal açık alanlara kamusal yeşil alanlara yönlendirmek yerine sınıflara ayıran siteler içerisine veya alışveriş merkezlerine yönlendirmek bu bana çok ters geliyor. Arkadaşlar tabii bu çok doğal bir şey gibi gözüküyor işin aslına bakarsanız İstanbul örneğine gelince tabii meydanlara bakıyoruz meydanlar yok denecek gibi. Taksim meydanı deyince aklıma gelen otobüs durakları. Kadıköy Meydanı, kocaman bir meydan değil mi? Ne var meydana minibüslerin yolcu alıp bindirdiği indirdiği yer. Hürriyet meydanı kocaman bir meydan bir taş. Taksim meydanı sizce bir meydan mı arkadaşlar? Yok yani. Meydan yok, park yok, parklar olan parklarda da fonksiyon alanları yok. Kimse parka gitmiyor niye gitmiyor? İşte kapıcılar gidiyor. Kapıcılar parkı haline dönüşüyor. Park yapıyorsanız tüm fonksiyon alanlarını koyun insanlar bundan yararlansın. Yani parka gitmesi için bir nedeni olsun. Yeşil alanları olsun. İnsanlar sitelerde yeşil alan ihtiyacını karşılamasın. Çocuk oyun alanları olsun, kapalı mekânlardaki alışveriş merkezlerindeki çocuk oyun alanlarına gitmesin. Eğer gitsin diyorsak o zaman ayrı. Gitsin diyen olacağını da sanmıyorum. Ama maalesef bugün öyle. Ona doğru bir gidiş var. Kent kültürünün çok önemli bir parçası bu. Yönlendirenler biz olacağız, olmamız lazım.

Meydanlarımız böyle, parklarımız diğer yeşil alanlarımız böyle yaya yollarımız öyle biraz önce bahsettiğim gibi 1. Leventten 4. Levent'e gidemiyorum bu nasıl bir planlamadır? Yol yok. Olacak gibi değil. Bu nasıl bir planlamadır? Nasıl bir tasarımdır? Diğer taraftan çok güzel

residanslar ama dediğim gibi ama bu kent kültüründe bu residanslarla sınıflar yaratıyoruz. Alışveriş merkezlerini şehrin ortasına kurmaya izin veriyoruz. Mecidiyeköy'de, Levent'te hatta Nişantaşı'nda. Olmaz böyle şey Batı dünyasına baktığımız zaman bütün bu alışveriş merkezleri kent dışındadır. Kent içine koyduğunuz zaman düşünün Cevahir, Cevahir'e binlerce

Çocuğunu açık alanlara yeşil alanlara götürmen lazım. Yani yönlendirmek bu efendim tasarlayacağız. Bunu böyle tasarlamamız lazım. Efendim İstanbul'da arkadaşlar su yok diyeceksiniz ki deniz var deniz varken niye su olsun bilmiyorum tasarımlarınızı herhalde su çok az kullanılan bir olay. Etiler'de oturuyorum ben oradan Taksim'e çıkacağım Akmerkez Levent Şişli veya Beşiktaş üzerinden geliyorum hiçbir su olayı yok. Bunun yokluğunu yalnız polat değil ki bakın bir İstanbul'a nerede su olayı ve nerede su bahçeleri var sus havuzları var bitki havuzları var efendim su aynaları var şelaleleri var kaskatıları var kentin bunlar özellikleri hele bunları klasik objelerle birleştirerek verecek olursanız çok önemli bir kent yaratmış olursanız maalesef bunlar hiç yok bu açığı gören mimarlar şimdi yeni tasarımlar yapıyorlar siteler 70 m 150 m genişliğinde 2,5 km uzunluğunda boğazlar yapıyorlar kocaman kocaman göletler bu suyu acaba nasıl devir daim yapacaklar bu suyu acaba durgun suyun olumsuzluklarını ortadan kaldıracaklar veya bunu yapabildiler tamam ama kaçta mal edecekler bunun maliyetini kim karşılayacak.

İstanbul'da su yok bu bilinen bir olay suyu kullanıyorlar ama suyu kullanırken de korkunç abartılı kullanıyorlar bunu da buradan özellikle belirtmek istiyorum. Arkadaşlar; kentin içerisinde gezdiğimiz zaman bakıyoruz, kentin yolları yeşil alanları ulaşım sistemi bunların hepsi bir bütün bu yollarda alleler bulunması gerekiyor tabi. Ortaköy'de Dolmabahçe'ye yürürken çok göğsümüz kabararak iftihar ederek

gördüğümüz alleler 150 yılın eseri 3 günde ortaya çıkmıyor ve bunlar tabi hatalarıdır o hatalısı da ayrı bir olay.

Yeni alle yapacaksanız bu yeşil sistem içerisinde bu yeşil kuşak içerisinde bunlar birbirlerine bağlayan yol ağaçlandırmaları ve alleleri çok önemli nokta maalesef belki uzun uzun saatlerce konuşacağımız konular sizleri burada tutmak istemiyorum en son şey de bakıma getireceğim dışarıda gördüğünüz gibi İstanbul içerisinde gördüğünüz gibi arkadaşlar korkunç bir ağaç katliamı var. Bu ağaç katliamını bir an önce durdurmak lazım ve yeni tasarımlarda yol ağaçlandırmaları alle oluşumları ve bunların mutlaka çok iyi şekilde bakımlarının yapılması ve yeni tasarımlarda bunlara daha dikkatli eğilmesi gerektiği kanısındayım.

Prof. Dr. Adnan Uzun

Değerli hocalarım, değerli başkanım, değerli katılımcılar iyi günler diliyorum ben öncelikle.

Ben konuyu kent kültürü ve kimliği tartışmaları konusu boyutunda doğal kaynakların koruma ve kullanma dengesi kapsamında değerlendirilmesi daha planlama boyutunda bir konuşma hazırlama gereği duydum. Konuşmacıları da aslında izlediğim vakit böyle bir şey ortaya konması daha anlamlı olabilir benim açımdan diye düşündüm ve kongre öncesinde bazı konulara dikkat çekme açısından da önemli olabileceğini düşündüm. Bu konuda fakültemiz çevre ve orman hukuku kürsüsünden de özellikle istifade etmeye çalıştı. Şunu da söyleyeyim ki çevre ve orman hukuku kürsüsü, peyzaj mimarları odasının özellikle çalışmalarından son derece ve memnun ve kendilerine teşekkür ediyorlar özellikle bunu belirtmemi bir toplum içerisinde belirtmemi bana öğütlediler ben de bunu bu vesile ile söylemiş oldum demek ki gayet güzel işlerde yapılıyor peyzaj mimarları odası tarafından bunu lütfen daha üst pozisyonunuzdaki Ankara'ya da iletirseniz memnun olurum. Özellikle belirtmemi istemişlerdi. Dolayısıyla benim direk konum değil ama kendilerinden bir çok konuları alma fırsatım oldu bu sunum içerisinde hızla geçmeyi istiyorum biraz sıkıntılı tabii hukuk. Ahmet Hocam güzel sunumlar yaptı ama bunlar biraz daha uyutan konuları ama eğitici konuları diye düşünüyorum.

Peyzajın temelinde arazi ve arazi kullanımı oluşturur. Bu kullanım kültür, zaman, doğal yapı,sosyal ve ekonomik faaliyetlerle bütündür. Bu nedenle plancıların arazi sularının doğru ve verimli olması konusunda hassas davranmaları ve kent kimliğinin oluşturmasından katkı sağlaması şüphesiz beklenir.

Son 20 yılda kentler hızlı ve önemli değişim göstermektedir. Dünyanın her yerinde değişik büyüklükteki kentler, küreselleşmenin şiddeti ve kentsel hiyerarşideki değişimler nedeniyle derin bir dönüşüm süreciyle karşı karşıyadır. İstanbul'da doğal-kültürel kaynakları ve pek çok açıdan heterojen olan arazi kullanımları itibariyle bu değişimden büyük ölçüde payını alan bir metropol konumundadır.

Özellikle dünyanın 18 yy ikinci yarısıyla 19 yy. ilk yarıları arasında hızla gelişen sanayii devrimi ile çevre sorunları da başlamış ve bu konuda Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği üyesi ülkeler birçok uluslararası sözleşmeler yapma gereğini de duymuşlardır. Ve bu kapsamda baktığımız vakit Avrupa'nın yaban hayatı ve yaşama ortamları koruma sözleşmesi de (Bern) 1979, Avrupa mimari mirasını koruma sözleşmesi 1985 (Granada), Avrupa arkeoloji mirası koruması sözleşmesi (Valetta)1992. Yine sınır ötesi işbirliği alanında Avrupa çerçeve sözleşmesi Madrid (1980). Avrupa yerel öz yönetim şartı 1985 (Strasbourg). Bioçeşitlilik sözleşmesi (Rio)1992, dünyanın kültürel ve doğal mirasının korunmasına dair sözleşme 1972 (Paris), çevresel konularda bilgiye erişim karar vermeye halkın katılımı ve yargıya başvuru sözleşmesi 1998 (Artus) dikkate alındı bir Avrupa peyzaj sözleşmesi düzenlenmiştir. Bu çok önemli bizim için nedeni; birçok sözleşmeyi kapsayan ve birleştiren bir yapı. Burada amaç Avrupa Konseyi üyeleri arasında ortak mirasları olan idealleri ve ilkeleri korumak ve gerçekleştirmek için daha büyük bir birim oluşturmayı başarmak. Kültürel konularda ekolojik konularda birlikteliği sağlamak diye bir çoğumuz zaten Avrupa peyzaj sözleşmesini şüphesiz ki okuduk. Zamanı da daha verimli kullanmak için Avrupa peyzaj sözleşmesi ne diyor diye bakmayacağım ama diğer sözleşmelerin bileşkesi olarak çıktığını özellikle vurgulamak istiyorum.2000 yılında Avrupa peyzaj sözleşmesi ülkemizin de taraf olduğu bir şekilde imzalandı ve 2003'te artık resmi gazetede

onaylanarak yürürlüğe girdi. Bu bizim için çok önemli taraf olduğumuz sözleşme. 2. uluslar arası iklim rejimi ve dolayısı ile kyoto protokolünün imzalanmasıydı. Bu da 1997 yılında Avrupa'da imzalandı. Ancak 1979 yılında başlayan süreci var. Türkiye 2009 yılında imzalayarak grubun bir üyesi durumunda oldu kyoto protokolünün. Neden önemli bunu vurgulamak istediğimize baktığımız vakit, selegazlarının konsantrasyonlarını grafikte incelediğimizde söylediğimiz nedenlerle 1900 lü yıllardan itibaren karbondioksit oranındaki hızla yükselmenin görmek mümkün ve metan gazı nitro asitlerinin yükselişi 1900 lü yıllardan itibaren dik yapmaya başlıyor ve yine grafiğimize baktığımız vakit bu grafik ağaç yaş halkalarının analizi ile elde edilen veriler ve 1900 lü yıllara geldiğinde artık termometre ile yapılan ölçümler kırmızı olanlar ve bakıyoruz ki küresel sıcaklık 1900'li yıllardan sonra dik yapmış yukarıya doğru gidiyor.

Kyoto protokolünün yine önemi özellikle ülkeler 1990 yıllarındaki emisyonlarını hedef alarak bu 2012 yılına kadar bunları düzeltme yoluna doğru gitmek istiyorlar. Ve özellikle de fosil yakıtlar, enerji üretimi, sanayi, ormansızlaşma bu emisyonların yükselmesinde en önemli etkenler. Burada bizim özellikle ormansızlaşmaya etki eden ve ülkemizin hukuki kuralları içerisinde pozisyonumuz ne bunlarla ilgili çevre ve orman hukukunda ede edilen bilgileri bir ölçüde sizlerle paylaşmak istedim. Avrupa Birliği üyeliği yolunda gelişmelerin yaşandığı şu dönemler içerisinde pek çok yasal düzenlemeler hızlı ve ani değişiklikler bunları anlamaya ve adapte olmaya çalışan idari ve kurumsal mekanizmalar doğurmuştur. Pek çok hukuki düzenlemede değişiklik yapılmış ve kanun boşlukları çıkarılan çok sayıda yönetmeliklerle doldurulmaya çalışılmıştır. Ortaya birbiriyle çelişen yetki ve görev örtüşmeleri yaşanan yaptırımları değişen ve hizmet ettiği amacı belirsiz kurallar bütünü çıkmış doğal kaynaklara yönelik çerçeve bir yasanın

bulunmaması beraberinde hukuki düzenleme kirlilikleri de getirmiş. Doğal kaynaklar mevzuatlarına baktığımız vakit doğal kaynaklara ilişkin düzenlemeler anayasadan başlamak üzere normal normal hiyerarşisinin her kademedeki çok sayıda hukuksal düzenlemenin de konusu olmuş. Özellikle 1982 anayasasında doğal kaynakların özellikle bu kaynakların toplum yararına kullanılmasına ilişkin çeşitli hükümler içerdiği görülmekte. Özellikle 35. maddesinde mülkiyet hakkının toplum yararına aykırı şekilde kullanılması yasaklanmış ve bu temel hakka toplum yararı açısından çok önemli bir sınırlama getirilmiş bulunmakta. 43.madde kıyılardan yararlanma başlığını taşımakta. Buna göre kıyılar devletin hüküm ve tasarrufu altında olup kıyılardan yararlanmada öncelikle kamu yararının gözetilmesi söz konusu olmuş, 44. madde devlete toprağın verimli olarak işletilmesi korunması ve geliştirilmesi erozyonla kaybedilmesinin önlenilmesi maksadıyla gerekli tedbirleri alma görevi yüklemiştir. 45. madde tarım alanları çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önleme zorunluluğu getirmiş 56, madde herkes dengeli ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkına sahiptir diyerek bireylerin çevre hakkı tanınmıştır.125 maddede idarenin her türlü eylem ve işlemlere karşı yargı yolu açıktır diyerek yargısal katılım konusunu getirmiş.

Anayasanın 166. maddesi ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirmesini yaparak verimli bir şekilde kullanılmasını planlama görevini devlete yüklemektedir demiştir. Böylece kaynakların envanterinin yapılmasını öngören ve bu kaynaklarının kullanılması planlanması gerektiğini açıkça ifade eden bir hüküm ortaya koymuştur.168. madde tabii servetler ve kaynakların aranması ve işletilmesi başlığını taşımıştır. Bu maddeye göre tabii servetler ve kaynaklar devletin hükümet tasarrufu altındadır ve bunların işletilmesi hakkı da devlete aittir.

169. madde doğrudan ormanlarla ilişkin detaylı düzenleme içeriyor devlet ormanlarının mülkiyeti devir olunamaz devlet ormanları kanuna göre devletçe yönetilir ve işletirli. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Medeni kanunda da doğal kaynaklarla ilgili yapı var. 715 madde sahipsiz yerler ile yararı kamuya ait mallar devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bu mallar kimsenin mülkiyetinde değildir ve hiçbir şekilde özel mülkiyete konu olamaz şeklindedir.

Medeni kanunun 756. maddesinden yer altı sularına ilişkin hüküm bulunmakta bu da yeraltı sularının kamu yararına ait sularındır arza malik(üstüne malik)onun altındaki yeraltı sularına malik olmak sonucunu doğurmaz. Arazi maliklerinin yer altı sularından yararlanma biçimi ve ölçüsüne ilişkin özel kanun hükümleri uygulanır diyor.

Medeni kanunda taşınmaz mülkiyetinin konusu olan arazi kavramına ve arazi kullanımına ilişkin hükümler yer almaktadır. Bu hükümler arazinin tescili kazanma yolları mülkiyet kavramı mülkiyet kısıtı gibi başlıklar altında toparlanmış. Medeni kanunun 659,668. maddesi arasındaki tarım topraklarının miras yoluyla parçalanmasını önleyici açık hükümler getirmiş.

Türk ceza kanunun doğal kaynakları 2004 yılında yapılan düzenleme ile çevreye karşı suçlar başlıklı bir bölüm eklemiştir. Bu bölüm çevrenin kasten ve taksirle kirletilmesi gürültüye ve imar kirliliğine neden olan konuları düzenlenmiştir.

185. maddede ise içme sularına zehir katma konusu düzenlenmiş ancak burada doğal kaynak korumasından ziyade kişilerin hayatı ve sağlığının tehlikeye düşmesi konuları işlenmiştir. Çevre kanunun amacı bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin sürdürülebilirliği çevre ve kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamaktır.

Kanunun iç metninde doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunması kanunun amaçlarından biri olarak açıkça ifade edilmektedir. Koruma kullanma dengesi açısından baktığımızda kaynakların akılcı kullanımını öngören bu yaklaşım doğal kaynakların devamlılığının sağlanması ve toplum ihtiyaçlarının sürekli karşılanabilmesi esasına dayanır.

Koruma kullanma dengesi esas alınarak belirlenen kriterlere göre su toprak ve orman kaynaklarına ilişkin temel yasalar incelendiğinde günümüze yaklaştıkça kullanma kriterlerinin ağır bastığı bir tablonun ortaya çıktığı görülmekte, yapılan çalışmalara böyle gösteriyor. Bu amaçla hukukçu arkadaşlarımız koruma kullanma kriterleri açısından tanımlar geliştirmişler. Bunları uzun uzadıya söylemeyeceğim ama su mevzuatı konularında verilen kanunlar hem koruma hem kullanma toprak konusundan koruma ve kullanma. Orman mevzuatı koruma kullanma dengeleri açısından bir genel değerlendirme yapmışlar. Bu değerlendirmede anayasanın 1982'de koruma ağırlıklı medeni kanunu, mera kanunu, orman kanunu milli parklar kanunu, kültür ve tabiatı varlıklarını koruma kanunu, milli ağaçlandırma seferberlik kanunu bunların hepsini koruma ağırlıklı bir yapıdayken toprak koruma ve arazi kullanımı kanunu jeotermal kaynaklar ve doğal minerallerin sular kanunu çevre kanunu koruma kullanma dengesi içerisinde olduğu gözlemlenmiş ve son yapılan turizm teşvik kanununda 2008 değişikliklerde kullanma ağırlıklı bir yapıya gidilmiş. Bugün hala odanın da itiraz ettiği birtakım yapılar var madencilik kanunu var meclisten onaylanmadı ama o da yine kullanma ağırlıklı bir yapıya sahip.

Yeniden Kyotonun neden önemli olduğu konusuna bir göz atacak olursak Türkiye'de sera gazı emisyonları ve yutakları yani ormanlar sular ve toprak alanında incelendiğinde karbondioksit açısından bir değerlendirme yapacak olursak ki sera gazlarından karbondioksit metan ve azot nitrozit

oksit ve baca gazları şeklinde sıralayabiliriz. Bu sıralamalarda baktığımızda en fazla enerji konusunda daha sonra sanayi tarım ve atıklardan emisyon olduğu görülmekte ve bu noktada da alta baktığımızda yüzde kalanları ancak %25 gibi bir oranında pas etme özelliğine sahip ama diğer taraftan %75lik bir emisyon görülüyor. Bu yapı son yıllara göre izlendiğinde tarım sektöründe toplam salınım miktarı ve değişim oranı açısından azalma görülürken en yüksek artış oranı atıklarda görülmeye başlamış ve tabii karbondioksit oranı tabii ki yüksek olarak görülüyor.

O zaman ne yapmamış lazım? Tasarımlarımızda veya kentsel planlamalarımızda veya kırsal planlamalarımızda ne tür politikalar üretilmesi lazım. Kyoto bir ölçüde bunları da dikte ediyor. Bu konulara da baktığımız vakit, enerji sektöründeki politikalar olarak yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması, enerji verimliliği, enerji yoğunluğunun azaltılması, yanma sonucu düşük karbondioksit emülsiyonu çıkaran yakıtlara geçilmesi, yakıt kalitesinin iyileştirilmesi, termik santrallerin rehabilitasyonu, enerji üretiminde kaynak çeşitliliğine gidilmesi. Yurdumuzda rüzgâr enerjisi bir potansiyel olarak görülüyor. Yine jeotermal enerji ve güneş enerjisine yönelmek. ulaştırma politikaları kapsamında toplu taşıma, metro hafif raylı sistemler vb araç kullanımının yaygınlaştırılması, yük taşımada demir yolu ve deniz yollarının kullanımına ağırlık verilmesi şehir ulaştırma strateji planlarının hazırlanması, yakıt kalitesinin iyileşmesi, araç parkındaki eski taşıtların trafikten çekilmesi ve ortalama araç yaşının düşürülmesi, araçlarda yeni motor teknolojilerinin kullanılması.

Tarım ormancılık ve arazi kullanımı politikaları: orman kaynakları ve tarım alanlarının sürdürülebilir yönetiminin sağlanması, arazi kullanımı planlarının ve arazi toplulaştırma çalışmalarının yapılması, mevcut yutak alanların korunması ve yeni yutak alanların oluşturulması, biyokütle

kullanılması, en iyi tarım tekniklerinin kullanılması, kırsal kalkınmaya önem verilmesi, orman köylülerinin sosyo ekonomik yaşam koşullarının iyileştirilmesi, biyoçeşitliliğin korunması, son olarak da atık yönetimi olarak atık yönetimi olarak baktığımızda düzenli depolamanın yapılması, geri dönüşümün yaygınlaştırılması, çöp, depolama alanlarından geri kazanılan metan gazının değerlendirilmesi bireysel, yerel, sektörel bazda eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının yapılması.

Teşekkür ediyorum.

Arzu Nuhoğlu / Panel Yöneticisi

Çok kıymetli çünkü bizim aslında mesleğimizin nereye gideceğini önemli bir alt yapı çalışması bu çalışma. Şimdi biz Deniz Bey burada çok yakından biliyordur. Bize gelen işler bu sosyal ve ekonomik planlamalarla Cemil Hoca'nın bahsettiği alışveriş merkezleri, toplu konutlar biz hep bunları tasarladık, çünkü politikalar öyle, yatırımlar o yönde yapıldı. İşler öyle geldi ve biz tasarladık, tasarlamaya çalıştık ya da her ne yaptıksa doğru yapmadığımızı ya da ne yaptığımızı o ayrı bir tartışma konusu herhalde. Şimdi ise bu doğal ve kültürel kaynakların korunması aslında72 yılından beri süregelen Stokholm anlaşmasıyla başlayan bizi bugün Kyoto'ya kadar getiren bu sonuçlarda da kaynakları korumaya yönelik çalışmalar tabi gündemi takip ediyoruz buradaki topluluğun ettiğini biliyorum bu yeşil mimari konusu, bu yeşil mimari tabi binaların yeşil olması konusu değil. Bu altyapı burada. Bu verilen sertifikalar bizim tasarımlarımızı, planlamalarımızı, politikalarımızı yönlendiren araçlar olarak karşımıza çıktılar. Çok önemli buluyorum ben. Çünkü Bu sertifikalar aslında globalleşmenin getirdiği bu sorunlarla hep beraber dünyaca gezegenimiz yüzleşiyoruz. Bu sertifikalar bize diyor ki kendinize gelin, formatlanın, gezegen elden gidiyor. Bunu da nasıl yapacağız, çok çok önemli nasıl yapacağız ve bu sertifikalar bir yerde ödül, kurdele takıyorlar bize. Bunları yapmak için teşvik veriyorlar ve bu sertifikaları almak için de önemli fonlar ayrılıyor bu projelere bu fonları alabilmek için de bu sertifikaları almak isteyecekler. Bunu mesleğimize nasıl taşıyacağız, nereye götüreceğiz. Türkiye'deki eksikliğimiz bizim en önemli eksikliğimiz bu politikalarımızın geçerlilik kazanıyor olması lazım, kullanılıyor olması lazım. Çünkü bu sertifikaları almak için bunların hepsinin raporlanması ve bunları bizim çalıştırıyor olmamız lazım. Bence kongreye taşınacak tüm bu çerçeve sonuçlardan bir tanesi genel konuşulanların bu noktada bağlanması çok önemli olacaktır diye düşünüyorum. Buyurun.

Mübeccel Yapıcı

Merhabalar, önce bütün meslektaşlarıma ki bunu bilerek kullanıyorum. Hepimiz mimarlığın bir yerindeyiz aslında. Ulusal peyzaj günü değil mi on üçünde olsun şimdiden kutluyorum. Her birimizin üzerine düşen ağır sorumluluğun bilincinde olduğunun da farkındayım ama şimdi en büyük teşekkürü benden önce konuşma yapan hocama sunmak istiyorum. Çünkü hani biraz böyle ayrıksı otu gibi kalacak sunuşumu yerine oturtunuz sağ olun, çok teşekkür ediyorum. Ben sunuşumda düşündüm neleri sunabilirim diye her zamanki gibi konuşuyoruz teorik olarak, kuramsal olarak uygulama olarak hep yeni açılımlar arıyoruz. Onları bulduğumuzu zannediyoruz. Ama galiba unuttuğumuz bir konu var, etik. Hepimiz meslek etiği, geleceğe karşı sorumluluğumuz var. Çocuklarımıza karşı, dünyaya karşı, kedilere, köpeklere, otlara gerçekten mikrocosmosa karşı sorumluluğumuz. Bu sorumluluklar kapsamında kimin ekip başı olduğu, benim için gerçek meslek paylaşımı ürünün bitimi sonunda yapılan tartışmalarda o ürünün çevreye kazandırdığı açısından o ürünün ekip başı evet benim diyen meslektir yoksa biraz önce İstanbul'a baktığımızda bu ürünler sonrasında her birimiz suçu bir diğer mesleğe sonunda belki doğru olarak siyasete bir yerlere atarak meydandan kaçmayı yeğliyoruz. Ama işin başında her birimiz, her bir meslek dalı bu benim mesleki alanım diye son derece anlamsız kör dövüşüne giriyoruz. Mimarlığı tarif etti sevgili arkadaşım ki ben kendisini oldukça da severim. Mimarlık belki de var olduğundan beri ki çok eski doğaya karşı insanın egemenliğini sürdürme alanıdır kah barışmıştır kah barışmamıştır ama doğaya karşı kendini koruma alanıdır. Ha bunu bilmiş midir doğayla birlikte yaşamayı bilmemiş midir? Ama o farklı bir şey. Ne zaman iş çığırından çıkmıştır? Biraz onu ben araştırmaya çalışacağım. Şimdi bıraktığımız yerden bütün bilim insanları bunun üzerinde hemfikirler. Dinazorlar çağından beri en büyük yok oluş tehdidini

yaşıyoruz bu yüzyılda. Aynı zamanda bu yüzyılda geçen sene2008de pardon dünyadaki kentli nüfusla Kırsal nüfus eşitlendi. Bütün yapılan nüfus projeksiyonlarına göre önümüzdeki son otuz yılda hatta yirmi beş yıla indirin dünya nüfusunun altı milyar kadar artacağı ve bunun üç milyardının kentlerde konuşlanacağı ve bu kentlerin de dünyanın az gelişmiş kentleri olacağı konusunda da herhangi bir problemimiz yok. Yani biz artık tüm dünyada ciddi bir kentleşme içindeyiz. Hızlı bir şekilde tüketilmekte. Tabi ki çevre konusu bu anlamda gündeme geliyor. Fakat çevre konusu ki hocam bütün sözleşmeleri, iç hukuku, uluslar arası hukuku attı, ortaya koydu ve bütün bu şeyler1970lerden sonra biraz da kapitalist sistemin içine girdiği krizlere de çözüm bulmak adına biz ne yapıyoruz deyip birtakım kurallar getirmesine neden oldu ve bu arada da ekoloji çevre bilincinden ekoloji kavramına doğru ekolojik bilince doğru geçtik. Bu anlamda gerçekten ekoloji ile ilgili ilk çalışmanın da bizim alanımızda yine yapıldığını görüyoruz. Bizim alanımız derken tarif edemiyorum artık ben kendi mimarlığımı. Bana soruyorlar mimarım diyorum. İç mi dış mı diye soruyorlar. Cevap veremiyorum. Yani şimdi mimarlık derken artık mimarlıklar diyorum. Çünkü benim aldığım öğretilere göre mimarlık ki şehir plancılığı bile ayrılmamıştı benim eğitim döneminde mimarlık disiplininin. Gerçek bir mimarlık burada konuştuğumuz her yeri sadece yakın çevresini değil dünyanın geleceğini bile düşünmelidir bir mekan tasarlariken. Ayrıca bir mekân sadece duvarlarla kapalı olarak da tasarlanmaz. Son derece açık bir mekân da tasarlayabilirsiniz. Onun için benim yaşımdaki meslektaşlarım da biz mimarlığımızı tanımlamakta zorlanıyoruz. Ama lütfen şundan itibaren mimarlık dediğim anda hepimizi kapsadığımı kabul edin. Şimdi baktığımız zaman 1980lere geldiği zaman anahtar kelimeler diye bize öğretilen mimarlıklarımızda sürdürülebilirlik kavramının ortaya çıktığını görüyorsunuz. Bir yandan gerçekten dünya ciddi bir açmaza giriyor. Bir yandan birtakım tedbirler alınıyor özellikle hukuksal alanda. Kuramsalar

diyelim ya da birtakım kuramlar kavramlar geliştirilmeye başlanıyor. Sürdürülebilirlik kavramı birden bire her alanda bütün bu ekonomik, kültürel sosyal krizlerle baş etmeye çalışan sistemin kurtarıcısı haline geldi. Her yerde bu böyle. Burada gördüm ki peyzaj mimarları da sizler de artık eğitiminizde sürdürülebilirlik kavramını kendi mimarlığınız içine almışsınız. Fakat bu kapitalist sistemde kapitalizm yerine de başka bir şey koyamıyorum. Politik oluyor eleştiriliyoruz, anamalcı sistem diyeyim biraz daha hafif olabilir, daha az politik olabilir. Çünkü politik olmaktan da korkar olduk. Birtakım doğal kaynakların ekonomik çıkarlar adına kullanılmasından da vazgeçilemiyor. Demin sizin getirdiğiniz bütün sürdürülebilir sistemler. Ayrıca da bu konuda getirilen uluslar arası bütün politikalar, tanımlamalar bir bakıyorsunuz ki özellikle gelişmemiş ve yoksul ülkeler için de dezavantajlar sağlıyor. Mesela oksijen ticareti, karbondioksit ticareti gibi kendi yağmur ormanlarını kiralayabiliyorsunuz. Tuhaf, yine de bu eşitsizliği gideremeyen birtakım politikalar güdülüyor. Küreselleşme dedik, benim için, bizim için, bizler için en önemli şey bütün bu politikaların ötesinde ekonomik yanının, iktisadi yanının ötesinde özellikle 1980lerden sonra ideolojik hegemonyasını pekiştirmiş oldu. Belki burada işte hep beraber bir sorgulamaya hocalarımızla birlikte eğitim sistemi olarak da bu küreselleşmenin sonuçlarında, küreselleşme söyleminin hem akademik hem politik çevrelerde hakim bir söylem olma yoluna girmiş olması. Şimdi bu söylem baktığınızda dünya ekonomisindeki bütün politik, sosyal, mekânsal alanlardaki tüm dönüşümleri ki bu mekân öyle bir şeydir ki bütün bu sosyal, politik, kültürel değişimlerden etkilenmeyen mekan olamaz. Dünya var olduğundan beri mimarlıkta bu etkileşimlerden etkilenmiştir. Bütün kuramlar, bütün kurallar bu etkileşimler sonucunda ortaya çıkmıştır. Şimdi böyle bir ideolojik hâkimiyet esas olarak üst kararları meşrulaştırmak ve yaygınlaştırmak üzere kullanılmıştır. Baktığınızda şu geldiğimiz noktada orada gördünüz, çok fazla girmeyeceğim siz

bizlerden iyi biliyorsunuzdur bu kentin alanlarını. Gördüğünüz orman alanlar. Demin hocam okudu orman alanlarında nelerin yapılabileceğini. Şuanda belki de sizlerin de benim meslektaşlarımın da işlerinin en önemli kısmı işte bu alanlar. Şimdi baktığınızda bu niye böyle oluyor? Tamam, biz yapıyoruz da niçin? Şuanda kapitalizm üretim ve birikim krizini kentsel mekânlar üzerinden çözmektedir arkadaşlar bu nettir bu tespiti yapmak gerekiyor. Ve öyle bir tüketim kültürü yaratmıştır ki dünyada sadece kentsel mekânlar değil artık sanatı, kültürü, havayı, toprağı, suyu her türlü doğal kaynak, alınıp satılabilen, tüketilebilen, markalanabilen alanlar haline gelmiştir. Çok kısaca söylersek: bu alan yaşama dair her alanı alınıp satılabilir nesnelere dönüştürmüştür ve bu üretilen kültürel hegemonya yoluyla da üretilen kavramlar, kuramlar, öğretiler de burada ideolojik ve kültürel bir örtünme yaratmıştır. Bu benim gördüğüm en büyük tesettürdür aslında. Bu topluma baktığınızda bu kaçınılmazdır. Demin hocam herhalde sürç-i lisan eyledi. İstanbul'un kuzeye yönelmesi kaçınılmazdır diye. Asla öyle değildir. İstanbul'u kuzeye yönlendiren alınan üst politik kararlar planlama kararlarıdır ve onlar yerine getirilmiştir. Çünkü 1999'da Dünya Bankası demiştir ki eğer dünya ekonomisinde, global ekonomide yarışmak istiyorsanız, bir kentinizi en az bir veya iki kentinizi küresel hiyerarşide yarıştıracaksınız. 1970lerde alınan Boğaziçi Köprüsü kararları kaçınılmaz değildi. Çok mücadele etti bu ülkenin aydınları, plancıları, mimarları. Kaçınılmaz olan belki de bize öğretilen bu kaçınılmazlık fikrinden vazgeçmemizin gerekliliğidir. Şimdi bu noktada gerçekten bunu Harway'den ödünç aldım ve çok önemişiyorum. "Eğer bu dünyayı beğenmiyorsak, kendi arzularımız ve öngörülerimiz doğrultusunda şekillendirme gücümüz olduğunu da iddia ediyorsak tasarımcılar olarak o zaman nasıl oldu da bu dünyayı nasıl böyle berbat bir hale getirdik ve buna nasıl engel oluruz sorusunu sormak ve kendimizle de yüzleşmemiz gerekir." Belki ben bu sunuşumu bu yüzleşmeyi hep beraber yapalım diye getirdim ve şuna

emin olun bir mimar olarak kırk sene bir fiil bu mesleği yapmış son altı yıldır yalnız fiili meslek alanından çekildim eşimi kaybettiğim için kapatmak zorunda kaldım ofisimi. ciddi bir şekilde bu soruyu sormak zorundayız diye kendim düşünüyorum kendim ve hepimiz için. şimdi bütün bu sorguların ötesinde şunu da kabul etmeliyiz bu dünyadaki çıkartılan malzemelerin ve üretilen enerjinin % 50sini de bizim sektör kullanıyor. Ben sizi de inşaat sektörü içinde değerlendiriyorum. şimdi baktığınızda işte bu yüzleşmeyi 2005'te yapmaya çalıştık Mimarlar Odası olarak ve dedik ki mimarın ya da mimarların ya da mimarlıkların diyelim, büyük anlayın bunu küreselleşme denilen her şeyi denetimi altına alarak kölesi yapan sermaye akışkanlarının dünya üzerinde yaygınlaştığı süreçte toplumla birlikte yapısal ve kültürel bir dönüşüm yaşanıyor ve bu nedenle bu dönüşüm sürecine karşı yeni bir dönüşüm sürecini yeni bir kültürleşme sürecinin bileşeni olmamız gerekiyor. Ama bunu yapabilmemiz için de önce gerçekten kendimizle yüzleşmemiz gerekiyor. Şimdi baktığımda bilim ve teknoloji küresel sermayenin egemenlik alanları ve kar oranlarının artırılmasının hem nesnesi hem de öznesi olmuştur. Bunu ben kendi üniversitemde en çok en güzel yıllarım en ilerici yıllarım her şeyi ben bu üniversitede öğrendim ama bu üniversitede artık bunu söylüyorum maalesef bilim ve teknolojide artık farklı bir alana gitmiştir. Kültür ve sanat metalaştırılmıştır. Bir sanayi ürünü haline maalesef getirilmiştir. Her şeyi denetimi altına alan sermaye tüketim sermayesi mimarlıklarımızı da bir tüketim ve imaj nesnesine dönüştürdü. Şimdi bu imaj nesnesi mimarlıklarımızı biz modern dünyanın yeni mimarlık tasarımı olarak yeniden meşrulaştırsak sayet o zaman dinazorlar çağına tekrar iyi bakmamız lazım burada muhafazakarlığı doğru tanımlamazsak gelecekte gerçekten her şeyimizi yitirebiliriz. Şimdi baktığımızda tekrar Eskiden mesleklerimiz, mesleğimiz, mimarlığımız kültürel değerler sistemi içinde deneyim, beceri, toplumsal hizmet konusunda sıralanırdı. Bugün bakın

mimarlıklarımızda ekonomik ve genel olarak da bireysel kurtuluş önem kazanmıştır. Bugün başarılı mimarlar, peyzaj mimarları, iç mimarlar, dış mimarlar ne sayarsanız sayın, ilk onu sayın arkadaşlar. Açıkça saymayın. İcinizden sayın. Mimarlık da budur ama onlara da kızmıyorum. Bugünün kültürü, anlayışı budur. Şimdi mesleki prestij artık çünkü yaşamsal gereksinimlerin sağlanması yolunda değil sistemin beklentilerine cevap verdiğinizde size gelir ve iş sağlıyor. Ha buna nasıl direnilir? Bilemiyorum. Bu saptamalarda bir de kendimize bakalım. Çok da haksızlık etmeyelim, burada plancı arkadaşlarımızı da işin içine alalım. Şimdi böyle bir saptama kamudaki arkadaşlarımız için de özel alanda çalışan arkadaşlarımız, meslektaşlarımız için de içinden çıkılmaz bir alan yaratmıştır. Plancılar ve mimarlar bir yandan özellikle kamudakiler bu gasp sürecini bu dibeziyasyon politikalarıyla ciddi bir şekilde iş kaybetme dertlerindedir. Benim zamanımda 657 sayılı yasa vardı. Bir planı imzalamazsanız size en fazla şeye sürerlerdi. Park ve Bahçeler Müdürlüğü o zaman sürgün yeriydi. Şimdi değişti. Oraya sürerlerdi. Şimdi işten atılıyorsunuz. Arkasında korkunç bir işsiz ordusu ve sizin birikiminizin belki kat kat fevkinde işsiz bekliyorlar. Bir dil yetmiyor, üç dil lazım, bir alan yetmiyor, sadece mimar olmanız yetmiyor aynı zamanda peyzaj mimarlığı okumanız lazım. Bora burada, bora hem mimarlık tahsili yaptı hem peyzaj mimarlığı tahsili yaptı. O sıkışıklıkta kendine ne biriktirdi, hangi alanda yaşadı, neyi eğlendi, neyi gezdi, neyi gördü nasıl mimar oldu, nasıl hayatı tanıdı ama bu arkadaşım benim dört sene içinde iki okul bitirdi. Şimdi iş ararken ne durumda onu bilmiyorum. Uzatmıyorum, burayı kapatacağım. Ama şunu söylemeden açılımlar deyince aklıma geldi. Kültür ve demokrasi kavramları ciddi bir şekilde anlamsızlaştırıldı ve iktidar aracı haline getirildi bu sadece siyasi alanda değil her alanda iktidar aracı haline getirildi ve bu kavramlar da ne yazık ki tüketildi. İşte bu kavramlar gibi kentler de. Şimdi bakın: Peyzaj. Şurada üç tane resim var görebiliyorsunuz değil mi? bu Kız Kulesi

arkadaşlar. Kız kulesi. Kız kulesi neydi? Sembolik mimarlık, sembolik peyzaj, bundan güzel sembol var mıydı? Bundan güzel eşitlik mekân var mıydı? Yoksulu, varsılı, köylüsü kentlisi hepimizin ulaşamamak konusunda eşit olduğu bir mekândı. Gizemi vardı. Ben İstanbulluyum. Benim ilk öğrendiğim bilmece şuydu: altı tuz,üstü buz, gece yıldız, gündüz kız. Şimdi bu kule salaş, son derece kötü, herkesin parayı bastırınca gidip içinde viski içebildiği, böyle ışıklı, gürültü kirliliği, görüntü kirliliği hiçbir anlamı olmayan bir yer haline geldi. ortadaki yine çok güzel bir peyzaj değeridir. Çok güzel bir kent heykelidir ve adı İstanbul'dur. Bu heykel yıldız parkının çöplüğünde 1900 2000lerden,1998den beri yatmaktadır. Çünkü erotik bulundu. Öbür tarafı zaten biliyorsunuz. Şimdi bütün bu arada da bütün dünyadaki kentler ve sorunları artık ne kadar ahkâmlar keselim, çılgınlıklar yapalım Denizcim ne yaparsak yapalım hatta o binaları yemeye kalkalım, ye ye bitmez de yine de dünyanın çok büyük bir kesiminde kentler de insanlar da sorunlar da benzemeye başladı. Bunları geçelim. Sonra ama şuna bir bakalım. Nerden çıktı özgürlük alanı ve mimarlık? Şimdi Liberal sistemde gerçekten kentler yatırım aracı olmaya başlayınca siz de üretimden de korktuğunuza göre ciddi bir şekilde kentlerin ilerlemesi için ün sahibi olmak ve birtakım uluslar arası organizasyonları kapışmak, almak için kapışıyorsunuz. Bizim hocalarım bilir 100 bin ölçekli planımızın raporunda İstanbul'un şansı diye üç tane şey söylendi: biri olimpiyatlar, IMF dünya toplantıları, 2010 dünya kültür başkenti. Bu toplantılar İstanbul'un dünyada yarışması için ön fırsatlar olarak değerlendirilmiştir. E şimdi siz marka dersiniz o zaman da simgesel ya da fark yaratıcı mimarlık için ya da kentsel tasarım projeleri bakın çok önemli o zaman star mimarları, star mimarisini yaratırsınız ve onları çağırırsınız. Çünkü bir binası Garry demiştir ki Tepebaşı'ndaki binası için ben buraya bu binayı yaparsam beş yüz bin turisti garanti ediyorum. Benim ağıma gitmişti meslektaşımdır ama. İstanbul'un o yıllardır götüren o kentsel değerleri, kültür değerleri,

peyzaj değerleri turist çekemiyor Garry bir binayla bizim ekonomi meselemizi halledecek. yapacak, görecekiz umarım görürüz. Herkes marka oldu. Herkes marka. Bu da çıktı. Çeşme belediye başkanı adayı çeşmede yapacağı projeleri anlattı ve bu afişi de belediyeye astırdı. Şimdi tabi ki bunlar kaçınılmaz değil ama bir bakalım ne oldu. Kayabaşı kentsel yarışmaya açıldı. Biz bunu da reddettik. Her zamanki Mimarlar Odası İnatçılığı ve meslektaşlarına hain gibi işlerini engellemek üzere en önemli ekolojik koridorumuz da. ve bakın size çok ilginç bir şey göstereceğim. Daha üçüncü köprü yolu filan diye geçiyordu. Mimarları dağıttı bunu. Tabi ki buralarda peyzaj mimarlarının da olmaları gerekiyor artık bu projelerde. Buyurun devam edelim. Yeşil leste kriterleri dediğiniz ve bu konuda mimarlık camiasının en önemli uzmanıdır saygı duyarım ken Yeang. Ken Yeang gelmiştir ve yeşil tasarım ve planlama adına bizim çok önemli Küçükçekmece umudunda yetmiş katlı ekolojik gökdelen önermiştir. Ve biz de hep beraber alkışlayarak bunu kabul ettik. çok önemlidir peyzaj alanı. herhalde değerini benden iyi biliyorsunuz. İşte burada. Geçiyorum. Ortaköy vadisini biliyorsunuz. Hani ben size artık vadi anlatmıyorum.ne kadar önemli olduğunu, bu kentin nasıl primatik bacası olduğunu, Ve artık İstanbulda % 90 nemle yaşadığımızı hepiniz biliyorsunuz. Bakın burası çok önemli bir mimarımızın üstelik de belediye başkanımızın takdirnamesiyle Mimarlar Odasına getirdiği bir proje. Şimdi inşa ediliyor. bu alan bir yeşil alan ve spor alanıydı planda. Spor alanıyken bir plan tadili yapıldı. kim demiş imar hesaplarımız, imar planlama disiplinimizi beş buradan çek beş buradan çek kutulara sokuyoruz. Hocam yapmayın. İmar değişikliği diye nefis bir araç var elimizde. Biz her yere her şeyi yapabiliyoruz artık. İmar planlarının günahını almayın. Plancılık öldü, kırkı da çıktı. Orada bir plan değişikliği teklifiyle komisyonda bütün partilerin oybirliğiyle burası çıktı. Altına residence alışveriş merkezi yapıldı. Oradaki spor alanı da üst çatıya taşındı. Buyurun. bu Türkiye'deki ilk yeşil yapı o dediğiniz

kriterlerin hepsini de sağlıyor. Sonra ama buyurun. Yapı bu daha da bitmedi bu Ortaköy vadisinde gördüğünüz daha bunun şu kısmı daha bu da gelecek. Ha sonra komik bir şey söyleyeyim, trajikomik şeyi fark ettiler kamuya yeşil alan terk etmediğini bu en son usul hocam siz bunu hukuk açısından inceleyin. bu binanın çatı katı damı , çatı katı değil döşemesi kamuya terk edildi. Şimdi ben de korkuyorum Toki bunu duyarsa Allah bilir site bu dama bir site yapar. Kat mülkiyeti kanunu var. Vallahi kamunun, dam kamunun, ciddi kamunun, vallahi de öyle. Dubai Kuleleri, şimdi burayı koruyoruz zaten koruyoruz da geçirimsiz hale getirildi. bir beton yıkma eylemi yapılabilir. Kadir Topbaş burada piknik yapın dedi, yapılabilir. Hemen yanında geliyoruz, Safir gururumuz gerçekten yine ? Kriterlerine uygun bir binadır. Bakın onun bodrumu, inşaat sürecini size anlatıyorum. Şimdi ekoloji deyince tabi bu betonlar nerede üretiliyor, fabrikalar ne kadar enerji harcıyor, bunları düşünmeyecek, bunları hiç hesapta yok bütün bu alanlara inmek için. Parsel tamamını da bütün bu bodrumlara yapacaksınız. o alan geçirimsizleşecek mangaya kadar yolu var. O da önemli değil. Toprağa gerek yok çünkü modern peyzajda. siz o çatılara koyduğunuz toprakları nereden alıyorsunuz bilmiyorum. yani yok kalmadı. Bir yerlerden buluyorsunuzdur herhalde. Bayağı uzaktan geliyordur. Bunların üzerine toprağı koydunuz muydu 30 40 cm kat bahçeleri de yaptınız mıydı oluyor size ekolojik mimarlık. Ama şöyle oluyor bunlar mimari projelerde kat bahçesi olarak görünüyor. Çünkü bunlar emsalden düşüyor. Ama satış projelerinde salona ekleniyor bu da mobil mimari ve yer altı da böyle bir şey ve arkadaşlar bütün yükler arttı. İstanbul parsel parsel siz benden daha iyi biliyorsunuz işte böyle geliyor. Ve biz belki bir sene hiç toprağa basmıyoruz. Parkta gezdiğiniz zannediyorsunuz ama altında bilmem kaç kat otopark var. Çocuklarınızı alışveriş merkezine götürmeyin de Cihangir'in parkına götürseniz ne olur? Altında 7 8 kat otopark var. Saksılarda gezdirin. Büyük saksılar, evlerin üstünde.

Bilemiyorum herhalde siz daha iyi bilirsiniz vardır onun da bir ekolojik yararı. açık kamusal alan iki tane kalmıştır. Hatta daha metro city yapılırken teknik üniversite bir chat raporu hazırlamıştı hocalarımız bilirler. Şöyle bir Türkçe vardı. yatırımcı hazırlıyordu chat raporlarını artık o da yapılmıyor. Yatırımcı hocalarımıza şunu hatırlatmıştı. Aynen şunu, toparlayayım Şişli Beşiktaş bölgesinde eko sistem mevcut değildir. Floristik yapı? sistem bir miktar Zincirlikuyu Mezarlığında ve askeri alanlarda mevcuttur. onun için bu yatırımın ekosisteme zararı düşünülemez. yok ki bozsun diyor.sonra biz tuttuk ve ekosistem Rahmetlilere ve iyi saatte olsunlara emanet edilmiştir dedik ama yine de Karayolları arazisi filan vardı ortalıkta ufak tefecik ağaç bu arazi birinci köprü yapılırken yola lazım yol diye kamulaştırıldı. elalemin arsasıydı kim bilir hangi sülalededir. kamulaştırıldıktan sonra Boğaziçi sit alanındadır kendisi Ortaköy vadi sınırları içindedir, vadinin taç noktasındadır. Sonra bizim Özelleştirme idaresi dedi ki ben yol yapacağım devlet yolu ve double yol onun için burayı satıyorum. Sattı. Zorlu aldı biliyorsunuz, dava açtık bilmem ne. Ha bir de burası kamu yararı olsun diye kültür ve kongre merkezi alanıydı. Bir miktar ticaret vardı, kurtarmadı e ne yaptı ? Kurtarmayınca kolay! Plan notuna % 35 residence, residence da artık şey sanki konut değil. Çünkü konut olursa kişi başına on metrekare yeşil isteniyor, size iş çıkar. Residence denirse bize iş çıkar. Kişi başına on metrekare istenmez. Bu karayollarında iki sekiz emsalli toplam 633 bin metrekare proje çıktı, yapılamadı. Taks denilen şeyi biliyorsunuz değil mi? Neye konulmuştur, işte toprak koruma kullanma dengesinin kentsel alandaki en önemli koruyucusudur. ama bu Boğaz'da taks % 15tir bu sayı % 40 dendi. Ama taks anladığımız şey de bizim bodrumun üstündeki yapay topoğrafyada değil mi hocam bilimsel oldun hesaplandığı için arazinin tümü geçirimsiz hale getirildi ama taks % 40 hesaplarını sağlayamadı. Şimdi o alan kazıldı. Bu bina çıktı. güzel bir mimari bir şey demiyorum. Nerede olursa olsun. Burası kent burada yeni

bir topoğrafya oluşturulur. Niye kent balkonu burası kamusal alan. Altında tam 215 bin metrekare residence var, tiyatrolar var, bu yerin altında yine dört kat çarşı var. İşte bu da Ayazağa kültür merkezi. Güzelim orman arazisi kültür merkezi yapılmak üzere verildi 80 milyon dolar harcandı. Şimdi yıkılıyor. Yani Habitat ödülleri Ataşehir'in donatı alanlarındaki binalara veriliyor. Ödüllü Habitat ödüllü Ataşehir'in yeşil alanları plan tadili yapılıyor ütüne My Worldler. evet bunlar da? Kriterine göre yapıldı. Yani bakın bir yeşil alan siz ne yapıyorsunuz? Onda ? kriterine göre yapıyorsunuz size bir ödül veriyorlar. Seyran tepe, Seyran tepe'yi bilen bilir. Nadir kalmış ekolojik alandır ucuna tıkaç getirilmiştir bu stat. Stadı amenna hadi açık kullanım diyelim. Statla yanına çok büyük ticaret ve residence kompleksi getirilmiştir. Bununla da yetinmemiştir Şişli Devlet Hastanesini getirilmiştir.

Ha bunları hiç anlatmayayım. Şu gördüğünüz alanlar var ya arkadaşlar bunların altı tamamıyla dört kat otopark hani şu alanlar var ya hani doğal dedik bilmem ne yaptık. Projeler gelin odamda buyurun göstereyim. Dört kat otopark 56 bin metrekarelik alandan beş yüz bin metrekarelik inşaat var bu da ekolojik. Ve inanılmaz peyzaj harikaları var hele şu Boğaziçi'nde. Şimdi saray devri hocam. Beylerbeyi, Dolmabahçe, hele saray bahçeleri ha altında beş katlı otopark mı var? Sırf otopark değil zaten. Onların alışveriş merkezi, square center yani çok şeyler var. Buyurun gelelim Bomonti'ye, ya bir vadi şuradaki yapılacak gökdelenlere dört dakikada Dolmabahçe demek için tünelle yok edilir mi? Edildi. Şimdi de açılmıyor. Bakın bu yandaki de Şam sinemasının olduğu yer. Kent Yeni Osman Mahallesi. Hızlı geçelim, canınızı sıkmayalım. Kıyılara gelelim, Kazlıçeşme buyurun. 750bin metrekare inşaat alanı Mimarlar Odası her şey karşı, çarşıya döndük. Burada kaç tane mimar iş yapar dimi Deniz? Kaç tane dünya çapında mimarlık eser çıkar, bir de üstelik kaç peyzaj mimarı burada ne harikalar

ne su oyunları alanı yaratır. Ama maalesef bu tarihi yarımada da surların dibinde. Ha buyurun bu da bir şereftir yani. Hadi yoruldu buyurun ve Bunların da bütün hepsinin altı bütün arazinin altı parsel tamamında otopark, ticaret merkezi, depo üstünde nefis bahçeler var. Ah 30 cm de kedi var mı, köpek var mı, kaplumbağa yaşar mı, tırtıl var mı? Köstebekler yaşar mı? Solucan var mı? Karınca gelir mi onları siz bilirsiniz. ama ağaçlar birtakım ağaçlar yaşıyor. Ve buyurun bir şey mi dediniz. Her şeye karşı Muhsin Ertuğrul Tiyatrosunun gelip elimizi öpecekler dedi. Öpmeyeceğiz çünkü o Muhsin Ertuğrul Tiyatrosunun altında böyle bir şey var, proje budur, Dolmabahçe vadisi. Şimdi alttan geçiyorsunuz şuradan geçince. Hani peyzaj? Üstünde. Ama peyzaj kuramı da var dimi hocam? Yüzeysel peyzaj, bitti. Bunları tekrarlamışım, af edersiniz. Sulukule dünyadaki en önemli arkeolojik dünya mirası. Ama bu projeye mücadele ettik. Arjantin teneke mahallesini hala koruyor. Peyzaj dediğinizde hangi arkadaşım söz etti? İnsan yok mu onun içinde, sosyal doku yok mu onun içinde? Kültür yok mu onun içinde? ve buraya arkeolojik kazı yapmadan belediye geçen akşam temel attı arkadaşlar. Arkeolojik kazı alanına. Resmen meydan okuyor. Buyurun bu kadarlık peyzaj size, tarihi peyzaj içine çok güzel bahçeler sokuldu ve çok ciddi mimarlarımız böyle böyle projeler yaptılar. Buyurun kentsel dönüşüm. Haliç kıyısında kanyon oteller. Görmüş müydünüz? Neyse, yalnız tabi bütün bu hegemonyanın sonunda bitiriyorum. Bu ideolojik hegemonya demiştim ya beni en çok ürküten ya da benim gibileri çünkü hortlak insanlarız. Ürküyor insan gidişattan bakınca. Yani ben hiç torunum yok olur inşallah ama gerçekten korkuyorum bu nereye kadar gidecek diye. Ama en çok korktuğum şey o ideolojik hegemonya ve maalesef her birimizin mahkûm olduğu algı dönüşümü, algılarımız dönüştü. Dönüşmeseydi biz Tarlabası bilirkişi raporunda koskoca hocalarımız tutup da bu avam projeler için imar hakları transferidir, uygundur der miydi? Bu algı dönüşümü olmasa İstanbul'un en büyük simgelerinden

kültürle yaşayan emek sineması, üç tane çok değerli hocamızın yaptığı düzmece bir rapora dayanarak yerinden alınıp yapılacak bir alışveriş merkezinin dördüncü katına taşınır mıydı? Ve bu mimarlık medyasında da nasıl kara operasıyla bir şöyle bakalım diye tartışıldı. İşte en korkutucu olan da bu algısal değişimdi. Sert bir sonuç oldu farkındayım ama gerçekten çok korkuyorum. Sizi de korkutmak istedim.

Sabrınız için teşekkür ederim.

SORU-CEVAP / DEĞERLENDİRME

Arzu Nuhoğlu / Panel Yöneticisi

Çok teşekkür ederiz. Ben Mücella Hanım'ın konuşmasını değerlendirmeyeceğim. Tartışmaya geçiyorum. Kişilerin isim ve soyadlarıyla gösteriş içerisinde hayatlarını yürüttükleri için biz bunun bir yapıcı bir tartışmaya döneceğini ümit ediyorum ben. Süre koyalım mı? Koyalım. Saat şuan beş benim saatime göre. Herhalde eşitleniyor süre benim saatime göre.

Konuşmacı A: Ben eminim 15 yıl sonra insanlar başka yerlere kaçacaklar.2000 tane fabrika tarım arazilerinde. Biz aslı 3 yıl önce büyük bir traktör fabrikasında akşam yemeği yedik. Saat 8'de dışarıya çıktık nefes alamıyoruz. Ne dedik yeter cumartesi pazar filtreleri kapatırlar dışarıya verirler dediler. Şu anda Çerkezköy'e gitsek nefes alamayız. Bu yaşıyor ve kimsenin sesi çıkmıyor.

Konuşmacı B: Çıkıyor hocam, özür dileriz ama bakın katılabilir miyim? Yeni bir teorem var ilke kuram eğer bir kent küreselleşme yolunda atağa kalkmışsa diğer kentler buna ses çıkarmayacaklar, kıskançlık etmeyecekler bu da bir yeni kural. Onun için lütfen artık buna katlanın çünkü Türkiye ekonomisinin küresel anlamda yarışması için bizim bazı atıklarımızın tek hizaya yollamamız gerekiyor.

Konuşmacı A: İstanbul yok ederek genişleyen bir canavar. Yuta yuta genişliyor, Çerkezköy Çorlu'yu yuttu şimdi sahilden Malkara'ya doğru organize Sanayii bölgesiyle beraber.

Konuşmacı B: Evet Çanakkale Köprüsü bitsin, İzmir Köprüsü bitsin alttan Yalovo'dan doğru geleceğiz.

Arzu Nuhoğlu / Panel Yöneticisi :Teşekkür ederiz sorular.

Katılımcı sorusu:

Oktan Nalbantoğlu: Ceylan Hanım'ın tartışması aslında çok güncel bir tartışma. Şu anda mimarları da karşılaştıran çatıştıran bir tartışma.Çünkü bundan önceki seçimde bazı mimarlar, mimarlık yolunu açın diye bir tartışma başlattılar.Çünkü Mimarlar Odası'nın kentsel gelişim stratejilerinin baltalarıldığını "çağdaş mimarlığın önünü tıkadığını" her şeye muhalefet olduğunu böyle bir şeyin de mimarlığa katkıdan çok zararın olduğu söylemi vardı. Aslında bunu ben çok aslında dikkatle izledim ciddi tartışmalarda oldu. Sonunda da geleneksel muhafazakâr geri çekim. Bu kötü manada değil. Sonunda grup bu seçimi kazandı aksi durumda bunun sonu nereye varırdı bunu bilemiyorum. Bir taraftan da hak verdiğim şeyler de var. Bazı söylemlerin, biraz da aşırıya kaçtığı gelişmenin önünü tıkamak adına yalnız bu gelişmeyi ekolojik temelde ekolojiye saygılı çevreye saygılı gelişmenin önünü de biraz tıkadığını da düşünüyorum. Ama vermiş olduğunuz örneklerde hepsine hemfikirim katılıyorum. Safir şarlatan.

Konuşmacı C: Şunu bir şey söyleyeceğim. Yalnız şunu söyleyeceğim Safirin tüm gösterdiğim bütün yapıları mimarlık alanına hiç bir lafım yok. Baştan söyledim.Sonuçta bu bir kültür ve anlayış meselesi.Safir çok başarılı bir mimari olabilir kara yolları projesi içinde aynı şeyi söylüyorum..Ama etik..

Oktan Nalbantoğlu: Etik anlamında değil ben mimarlık anlamında söylüyorum.

Konuşmacı C: Onu Ben tartışmam. Bir mimar olarak diğer mimar arkadaşların işlerini tartışmam.

Oktan Nalbantoğlu: Ben bir peyzaj mimarı olarak tartışıyorum

Konuşmacı C: Sizde tartışılabilir musunuz?

Oktan Nalbantoğlu: Biz tartışıyoruz. Ben şahsım adına her şeyi tartışıyorum. Çünkü bu anlamda çok da rahatımdır. Mimarları da tartışırım peyzaj mimarlarını da tartışırım. Ancak bu şekilde belli bir yerlere gelebiliriz diye düşünüyorum. Şimdi Safir detayları bana geldi. Safir ne yapıyor? Yükselen bir peyzajı arıyor. Yerde bulunan peyzajı biz katlettik ama onun karşılığında ondan 10 kat daha fazla peyzaj alanını yüzeyde saklayacağız. Bahçeler oluşturacağız.

Konuşmacı C: Güzel ama nadir bir kitle

Oktan Nalbantoğlu: Çok güzel ama öyle bir şey olmayacaktır. Ben burada söylüyorum bu notu daha sonra paylaşacağız. Böyle bir şey yok. Bir yanılısamdır. Başaramadılar yani 30 cm toprak ile 70 cm toprak ile iç bahçeler... Fasatta yeşiller... Mümkün değil. Önüne de bir cam cephe tamamen sera etkisi. Bunla ilgili bana geldiler. Ne yapacağız? Dedik mümkün değil. Başkasına bulaşın. Bu aslında "Ken Yeang"la başlayan bir sürecin aslında da bir yansımasıdır aslında bu "Ken Yeang" gerçekten enteresan.

Konuşmacı C: Çok iyi örneklerde var

Oktan Nalbantoğlu: Onun örneklerinden yola çıkaran son yıllarda inanılmaz bir çatı bahçesi furyası oluşmaya başladı ve bunun öncüsü de İstanbul. Yani Altı otopark üstü yeşillik

Konuşmacı D: Rüzgarı ne yapacaklar?

Konuşmacı C: Hocam yağmur ne olacak?

Oktan Nalbantoğlu: Şimdi burada solucanları falandan ben vazgeçtim. Ondan da vazgeçtim Yeşil nasıl olacak?

Konuşmacı C: Oluyor...

Oktan Nalbantoğlu: Oluyor ama bunun şartları var. Bunun şartları sermaye sahiplerinin işine gelmiyor. İşte toprak kalınlığı arttırmak gerekiyor. Aman efendim statikte yükü arttırdı beton miktarını arttırdı, Demir insapları değişti derken. Bu sefer sahte dünyalar oluştu

Konuşmacı C: Plastik çiçekler...

Oktan Nalbantoğlu: Daha sonra plastik palmiyeler dikilecek yakında. Bütün o çatı bahçelerinin çoğunda. Şimdi bütün bunlar için önlemler alınıyor. Geçen gün gazetede okudum Safirde peyzajda başarıya ulaşıldı şuanda artık bitkilerde yetişiyor falan gibi bir yorum yazısı okudum. Nerede okudum bilmiyorum. Bu bir yanılsamadır bu bir aslında sıkıntı ve artık aslında dünya bu yükselen yapıları yükselmeleri falan terk etmeye başladı. Artık dünyanın laboratuvarı Dubai İstanbul Arap yarımadası. Ben geçen hafta Irakta idim. Süleymaniye denen bir kent tamamen yatayda gelişmiş. Ortasından burjanarak gibi Mimarı 80 kat her yerden görünüyor. Buraya bunu önerebilmek ve bunun kararını verebilmek gerçekten bana göre bir mimarlık yüz karasıdır. Mimari olarak bir güç göstergesi haline geldi yüksek yapı yapmak yükselebilmek göklere kadar çıkmak. Bu gerçekten iktidar söylemi haline geldi. Bunları dünya artık terk etmeye başladı. Gelişen dünyada, Batı dünyasında artık bunlar yok. Batı dünyası artık özellikle İkiz kulelerinde yıkılmasından sonra dikey mimariden yatay mimariye doğru geçiş başladı. Şimdi biz bunların laboratuvarı haline geldik gücün simgesi haline gelmeye başladı çünkü bu yapılar bunun çok ciddi tartışmamız gerektiğini düşünüyorum. Hemen toparlayayım. Çok kültürlülük gerçekten ortak üretmek. Ben peyzaj mimarının peyzaj mimarlığı dışında bir iş yapmasına karşıyım. Peyzaj mimarı olması gerekiyor veya peyzaj mimarı mimarlık yapabilir mi? Yapabilir. Gerçekten yapabilir ne yönde yetiniz varsa o işi herkes yapabilir. Ama burada çok kültürlülük önemli ama burada özellikle odalara sözüm var odaların şovenist tutumları çok kültürlülüğün önündeki

engeldir. Bu şovenist tutumlar Peyzaj Mimarlığı Odası'nda da vardır, Mimarlar Odası'nda da vardır, Şehir Plancılığı Odası'nda da vardır.

Konuşmacı C: Meslek şovenizmi...

Oktan Nalbantoğlu: Meslek şovenizmi tamamen.

Konuşmacı C: Hangi oda şunu yapar Allah aşkına elinizi vicdanınıza koyun... mahvediyoruz kendimizi

Oktan Nalbantoğlu: Bunları tartışmak lazım artık bunları tartışmanın zamanı geldi. Bunlar önemli şeyler. Yarışmalar ortak üretim için.Ortak üretimin yapılabildiği meslekler arası kültürler arası dayanışmanın yapıldığı yarışmalarda özellikle Mimarlar Odası bir mimarlık mesleği mesleki şovenistlik içinde bütün yarışmaların önünü tıkamaya çalışıyor.

Konuşmacı C: Niye mesleki şovenistlik olsun. Mesleki şovenizm olsa Deniz bizi öldürecek yarışma iptal ettiriyoruz diye.

Oktan Nalbantoğlu: Ben şuanda bugün bir yarışmanın jüri üyesiyim.

Konuşmacı C: Hangisi hocam söyleyin?

Oktan Nalbantoğlu: Mimarlar Odası. Murat Gündüz 2 Eylül Anıtı Yarışması. Yarışmada jüri üyesiyim ben, dedim jüri üyeliğinden ayrılıyorum. Burada mimar anıt park mimar zorunluluğu falan olmaz. Bütün şartname değiştirildi. Benim hayatım Mimarlar Odası ve Peyzaj Mimarlığı Odası'yla çekişmekle geçiyor. Gerçekten öyle bıktım usandım artık.

Konuşmacı C: Barışın hocam rahat edersiniz.

Oktan Nalbantoğlu: Ama şey değil. Ondan sonra ona rağmen bulunmadığımız ortamda yeniden şartnameler değiştirilmiş gene mimar ekip başı olmak sureti ile peyzaj mimarları şehir...

Konuşmacı C: Bak Deniz görüyorsun değil mi? Bir de diyorsun ki Mimarlar Odası mimarlıkla uğraşmıyor. Bak bak.

Oktan Nalbantoğlu: Deniz'e de o konuda bir eleştirim var ama bunları konuşmak gerektiği için söylüyorum. Sonra ben bugün o yarışma jürisine katılmadım ve bir yazı yazarak dilekçeyle buna karşı olduğum için böyle birşeyin içinde olamam diye bugün jüride olmam gerekirken buradayım çok da mutluyum. Şimdi Sevgili Deniz'den de böyle bir şey bekliyorum Antalya Gazi Paşa Yarışması için. Kendisi de jüri üyesidir. Ve orada jüri şartnamesini açtım büyük oranda bana göre bir peyzaj mimarlığı işi isteniyor. Bin metre karelik bir yapı isteniyor onun dışında kent kültürünü yansıtacak gelecek kişilere rekreasyon deneyimi yaşatacak çok güzel bir bakı teresi olduğu yerde bir alan hazırlanıyor şartlardan birisi mimar ekip başı olmak koşulu ile peyzaj mimarları ve şehir plancıları yarışmaya katılabilir. Edirne'de de benzer bir şey yapıldı dikte edildi. Edirne'de de jüri üyeliğinden istifa etmekle tehdit ettim orada değiştirildi. Bu işler böyle bakın arkadaşlar bu işi yapmak lazım. Ha Peyzaj Mimarlığı Odası Dicle Yarışması burada bizim odamız hazırladı şartnameyi. Gittik bana da zorladılar aman seni jüri başkanı yapacağız şöyle de böyle de tamam olur. Gittik Diyarbakır'a şartnameyi açtık bende o zamana kadar görmemişim. Ekip başı peyzaj mimarı olmak koşulu ile...

Konuşmacı C: Sen şehir plancılarını da istiyorsun sanırım.

Yönetici: Kusura bakmayın kesiyorum.

Oktan Nalbantoğlu: Ama ona da karşı çıktım Peyzaj Mimarlığı Odası'na da karşı çıktım. Böyle bir şey olamaz bu meslekler arası şeylerden bahsederken bu tür şeylere karşı çıkmamız gerektiğini ben Deniz'in de

tamamen farklı düşündüğünü bildiğim için bu konuda ne yapacağını merak ediyorum.

Konuşmacı C: Jüri başkanı sermayedar

Konuşmacı D: Ben bir şey söylemek istiyorum başkan yönetici olarak. Deniz Bey'e söz vereceğim. Ben de bu yarışmalarla ilgili odanın bir toplantısında biz işte delegelerimizle toplanıyorduk. Mesleki tanınırlık örgüt. Biz kendimizi nasıl tanıtacağız sadece yarışmalar konusu o zaman Edirne yarışmasını örnek verdim. Peyzaj mimarı olması zorunluluğu ya da ekip başı olması sizin mesleğinizi orada icra ediyor olmanız onu sağlamıyor. Mimar sizi yarışmaya teslim bir hafta arayabiliyor. Yani sizin isminizi satın almak isteyebiliyor. Bence bu şekiller tabi ki çok önemli tabi ki tartışalım ama mesleğinizin durduğu yeri duruşunuzu kalitenizi bizi ilk günden hatta öncesinden aratacak hale getirmemiz lazım. Ben bir kere kişisel olarak bu görüşü taşıyorum. Çok da önemsiyorum bunu bunlarda ancak bu tür tartışma ve çalışmalarla olacaktır diye de hep ümit ediyorum.

Deniz Aslan: Karışık konular. Kafamda bir şey vardı ama unuttum. Şimdi bu son şeyden doğru geriye doğru gidersek aslında yine benim çıkmazım diyeyim .Aslında birçok konuşmacı da planlama ve tasarım alanında peyzaj mimarını ben şöyle görüyorum özellikle odada da aynı şeyi görüyorum.Senin konuşmanda da bunu sezdim mesela.Yani bir kere yanılıyor da olabiliriz yalnız bu konuda. Ancak böyle kendin pişir kendin ye olmaz. Yani bir adam hem plancılığa hem tasarımcılığa soyunamaz. Soyunabilir ya bu homoüniversal kavramları içerisinde yok mudur? Vardır. Eğitim; hem planlamaya yani bu kadar büyük bir alanı eğitimin nasıl çözebileceğini aklımın ucundan geçiremiyorum. Peyzaj mimarlığı fiziksel bir alanın fiziksel olarak taramanın mimarıdır. Yani fiziksel bir olaydır. Nesneye dönüştürmek olayıdır. Bu kuramda bahsettiğim şey de

bu anlamda bir şeylere yeni birşey bulmak değil.Çok daha ayrı bir yerde felsefeden bahsediyorum aslında.Yani bir kere bu konunun şey olması lazım özellikle Ziraat Fakülteleri Orman Fakülteleri vs. Arzu edilirse böyle bir şey de oluşturulabilir .Ama bence hiçbir şey yok.Yani bu anlamdan planlama ve tasarım ya bu kadar şey olamazlar.Yani tasarım planlamayı reddetmek üzere de hayata geçen bir şeydir. Planlamayla tartışır Planlamayı değiştirir, değiştirmek için uğraşır. Tasarlamak ayrı bir eylemdir. Demin gördüğüm resimlerden %70'i nin peyzaj mimarı yani dolayısıyla kendimden utanmam mı gerekir sevinmem mi gerekiyor? Bunun tam şeyinin koyamıyorum. Ancak yine ben tırnak içerisinde şunu söylüyorum. Tabi Türkiye'de planlamanın hukuksal dayanağı çok zayıf. Ve onlar mücadele edemiyor. Sonunda bu projeler fiziksel bir nesneye dönüşmek üzere tasarımcıya geliyor. Bana bugün bir hapishane projesi gelirse etik kararlarım olabilir. Böyle bir projeye girmeyebilirim. Öte yandan dünyanın en kötü ve en iyi hapishanesini yapabilirim. Yani bu bir etik değerdir. Ancak dünyanın benim söylediğim anlamda en iyi mimari ürününü verme olanağım vardır bu kadar korkunç bir iş için. Bu da o mimarın başarısını gölgelemez. Sadece etik değerlerini tartışılır hale getirebilir. Yani dolayısıyla bir kere sapla samanı birbirinden biraz ayırmak lazım.Tabi ki tartışılır bu ben de diyorum ki 5 sene sonra abi bırakırım bu işleri İstanbul'dan da giderim. Aslında sizin söylediğiniz şey aslında bunu getiriyor aslında haklısınız. Ancak bütün yine odalar paketini açarsak hani biraz da bu yarışmalara falan da çok hızlı bir gireyim. Yani burada çok ciddi bence esas şöyle bir kompozit bir şeye girmek lazım.Yani ben başından beri çok yazımda yazdım bunları. Tasarım meslekleri odası mıdır bunun adı. Bence demin sizin şeyinizde de gördüm. Mimarlıklar. Mimarlıklar. Bence yeterli. Demin Oktan Nalbantoğlu'nun söylediği gibi bende jüri başkanayım maalesef.

Arzu Nuhoğlu / Panel Yöneticisi : Çok teşekkür ederiz katılım için.

EK1. Fotoğraflar

"Tasarımda Açılımlar-Kent Kültürü ve Kimliği Tartışmaları" 8 Mayıs 2010 - İstanbul

TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI
Konur 2 sokak No:34/8 Kızılay/ANKARA
Tel : +90.312. 418 62 50
Faks: +90.312. 419 64 27
www.peyzajmimoda.org.tr

ISBN 978-605-01-0489-9